



ÁRSSKÝRSLA 2013



EFNISYFIRLIT ÁRSSKÝRSLU 2013

	Bls.
Stjórn RARIK	2
Inngangur	3
Stjórnskipurit	7
Aðalfundur RARIK 2013	8
Fjármál	9
Dreifikerfi	11
Rafvæðing fiskimjölsverksmiðja á Austurlandi	17
Hitaveitur	18
Starfsemin	20
100 ára afmæli Fjarðarselsvirkjunar í Seyðisfirði	22
RARIK Orkuþróun ehf.	23
Orkusalan ehf.	25
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	30
Áritun endurskoðenda	31
Rekstrarreikningur ársins 2013	32
Yfirlit um heildarafkomu ársins 2013	33
Efnahagsreikningur 31. desember 2013	34
Eiginfjáryfirlit árið 2013	35
Sjóðstreymisyfirlit ársins 2013	36
Efnisyfirlit skýringa	37
Skýringar	38
Yfirlýsing um stjórnarhætti	58
English summary	61



STJÓRN RARIK OHF 2013-2014

Ný stjórn RARIK ohf var kosin á aðalfundi í mars 2013.

Engin breyting varð á stjórn frá fyrra ári.

Stjórn RARIK ohf skipa:



Árni Steinar
Jóhannsson,
formaður



Ingibjörg
Sigmundsdóttir,
varaformaður



Hilmar
Gunnlaugsson



Huld
Aðalbarnardóttir



Valdimar
Guðmannsson

FORSTJÓRI RARIK



Tryggvi Þór
Haraldsson,
forstjóri RARIK



FRÁ STJÓRNARFORMANNI OG FORSTJÓRA

Rekstur RARIK samstæðunnar á árinu 2013 gekk vel og að mestu í samræmi við áætlanir. Tekjur voru þó minni en gert hafði verið ráð fyrir og hækkuðu um rúm 3% frá fyrra ári á meðan gjöld hækkuðu um 8%. Aukningu gjalda umfram áætlanir má fyrst og fremst rekja til 18% hækkunar á afskriftum. Fjármagnsgjöld ársins reyndust hins vegar lægri en gert var ráð fyrir, bæði vegna styrkingar krónunnar og minni hækkun vísitölu en gert var ráð fyrir. Fjárfestingar ársins voru umtalsvert meiri en undanfarin ár, sem auk hefðbundinnar endurnýjunar dreifikerfisins skýrist af umfangsmiklum verkefnum tengdum stækkun heimtauga hjá uppsjávarfyrirtækjum á Austurlandi og af lagningu hitaveitu til Skagastrandar.

Afkoma ársins

Hagnaður ársins var rúmur 1,9 milljarður króna sem var meira en gert var ráð fyrir. Helstu ástæður eru meiri reiknaður hagnaður af hlutdeildarfélaginu Landsneti og minni fjármagnsgjöld en gert var ráð fyrir. Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA) var á árinu 4.300 milljónir króna, eða sem nemur 36% af veltu. Rekstrartekjur voru 11.793 milljónir og rekstrargjöld voru 9.108 milljónir. Fjármagnsgjöld voru 867 milljónir og hagnaður eftir skatta 1.947 milljónir króna. Á árinu var gefinn út skuldabréfaflokkur að upphæð 1.000 milljónir.

Gjaldskrá RARIK fyrir flutning og dreifingu raforku var hækkuð í upphafi árs um 8% í dreifibýli en var ekki hækkuð í þéttbýli. Þá hækkaði Orkusalan gjaldskrá sína um 3,3% þann 1. júlí, en gjaldskrá hitaveitna var ekki hækkuð á árinu. Dreifing á forgangsraforku dróst saman um 0,5% á milli ára. Lítils háttar aukning var í þéttbýli en samdráttur var í dreifibýli (sveitunum) um tæp 2%. Aukning í ótryggðri raforkudreifingu var rúm 15% og er lang stærsti hluti hennar í þéttbýli. Sala á raforku var nánast sú sama og á síðasta ári.

Heildareignir RARIK í árslok voru skv. efnahagsreikningi 46,8 milljarðar og heildar-skuldir 19,6 milljarðar. Eigið fé var því 27,1 milljarðar, eða 58%.

Starfsemin á árinu

Fjárfestingar í rafdreifikerfinu voru í samræmi við langtímaáætlun um endurnýjun og viðhald, sem unnið er eftir til að tryggja að öryggi kerfisins sé ásætlanlegt. Sá ánægjulegi áfangi náðist á árinu að nú er meira en helmingur rafdreifikerfis RARIK kominn í þriggja fasa jarðstrengi og umfang loftlínukerfisins orðið minna en jarðstrengskerfisins. Enginn vafi er á því að mun umfangsmeira tjón hefði orðið á rafdreifikerfinu síðastliðið haust og vetur, ef jarðstrengsvæðingin væri ekki komin þetta langt. Er þetta þegar farið að sjást í lægri tíðni truflana í kerfinu.

Rekstur ársins gekk vel og voru engar meiriháttar bilanir í kerfi RARIK, þrátt fyrir óvenju mikil ísingarveður í lok ársins. Í upphafi ársins var unnið að viðgerðum á flutningslínu Landsnets á sunnanverðu Snæfellsnesi eftir tjón vegna ísingarveðurs, en annars var rekstur ársins hefðbundinn. Fjárfestingaverkefni voru óvenju mikil og gengu vel. Heildarfjárfestingar voru tæpir 3,8 milljarðar króna, þar af um 2,7 milljarðar vegna rafdreifikerfisins, rúmir 0,7 milljarðar vegna hitaveitna og rúmir 0,3 milljarðar vegna virkjana.

Unnið var að styrkingu og endurnýjun kerfisins eins og undanfarin ár. Alls voru lagðir 187 km af jarðstrengjum á árinu, þar af 24 km á 33 kV spennu, en annað á 11 og 19 kV spennu.

Nokkrar stórar heimtaugar voru afgreiddar á árinu. Lokið var við tengingu nýrrar stálbræðslu GMR á Grundartanga og tekin í notkun 10 MVA heimtaug, auk tveggja



*Tryggvi Þór Haraldsson,
forstjóri RARIK*



*Árni Steinar Jóhannsson,
formaður stjórnar RARIK*

2.800 A heimtauga á 400 V. Þá var settur upp nýr 25 MVA spennir 66/11 kV í aðveitustöð á Eskifirði vegna fiskimjölsverksmiðju Eskju og annar 25 MVA spennir 66/11 kV í aðveitustöð á Fáskrúðsfirði vegna fiskimjölsverksmiðju Loðnuvinnslunnar. Á Höfn var byggð ný aðveitustöð og settur upp 30 MVA spennir 132/11 kV, ásamt rofabúnaði og 11 kV strengjum fyrir fiskimjölsverksmiðju Skinney-Pínganess. Þar yfirtók Landsnet og spennuhækkaði línu frá Hólum til Hafnar sem áður var í eigu RARIK.

Á árinu var lokið við framkvæmdir á hitaveitu á Skagaströnd. Lögð var stofnloðni gegnum Blönduós og þaðan til Skagastrandar. Þá var dreifikerfi lagt innanbæjar á Skagaströnd og tengt inn í öll hús. Jafnframt var lokið við dælustöðvar við Laxá á Refasveit og á Skagaströnd og hitaveitan formlega tekin í notkun á haustmánuðum. Á árinu var lokið við borun tilraunavinnsluholu við Hoffell í Hornafirði og hún afkastamæld. Vísbendingar eru um að finna megi nægilega mikið af heitu vatni til að það dugi fyrir hitaveitu á Höfn ásamt byggðinni milli Hoffells og Hafnar. Áður en ákvörðun verður tekin um hvort farið verður í hitaveitu þarf að tryggja nægilegt vatnsmagn og er áformað að halda borunum áfram á árinu 2014.

Fyrirvaralausum rekstrartruflunum í dreifikerfi RARIK fækkaði um 92 á milli ára og hafa aldrei verið færri frá því skipuleg skráning truflana hófst. Fækkunin kom öll fram í háspennuhluta kerfisins og má fyrst og fremst rekja til þess að truflunum vegna veðurs fækkaði um 73 á milli ára og voru 15% færri en í meðalári.

Dótturfélög

Dótturfélög RARIK eru Orkusalan ehf., RARIK Orkuþróun ehf. og Ljós- og gagnaleiðari ehf.

Rekstur Orkusölnunnar á sjöunda starfsári fyrirtækisins gekk vel og var hagnaður eftir skatta 561 milljón króna og eiginfjárlutfall í árslok 61,7%. Orkusalan á og rekur 5 vatnsaflsvirkjanir og framleiðir sjálf um þriðjung af þeirri orku sem hún selur. Fyrirtækið er með um 30% markaðshlutdeild á almennum raforkumarkaði og var eigin framleiðsla svipuð og á síðasta ári. Á árinu var unnið að stækkun Rjúkandavirkjunar í Snæfellsbæ, úr 1 MW í 1,8 MW með því að auka virkjað rennsli. Gert er ráð fyrir að orkuvinnslugeta aukist úr um 8 GWst í 13-14 GWst. Gangsetning endurnýjaðrar virkjunar var í ársbyrjun 2014. Þá var áfram unnið að mati á hagkvæmni endurnýjunar Grímsárvirkjunar og að ýmsum smærri verkefnum í öðrum virkjunum. Jafnframt var áfram haldið með undirbúning og rannsóknir vegna virkjunar Hólmsár í Vestur-Skaftafellssýslu, sem unnið er í samvinnu við Landsvirkjun. Reiknað er með að uppsett afl virkjunarinnar verði um 65 MW. Virkjun Hólmsár með miðlun við Atley lenti hins vegar í biðflokki í þingsályktunartillögu um 2. áfanga áætlunar um vernd og orkunýtingu landssvæða, en Umhverfis- og auðlindaráðherra fól á árinu verkefnisstjórn 3. áfanga áætlunar um vernd og nýtingu landssvæða að framkvæma faglegt mat á átta virkjunarkostum, þar á meðal Hólmsárvirkjun við Atley. Því miður var það niðurstaða verkefnisstjórnarinnar að framkvæma ekki þetta mat gagnvart



Í upphafi ársins var unnið að viðgerðum á flutningslínunum Landsnets á sunnanverðu Snæfellsnesi eftir tjón vegna Ísingaveðurs.



Hólmsárvirkjun við Atley í tillögu sinni um flokkun virkjunarkosta í lok árs. Orkusalan hefur óskað eftir því að verkefnisstjórnin forgangsraði vinnu sinni þannig að þessu verði lokið sem fyrst.

Sá ánægjulegi áfangi náðist á árinu 2013 að helmingur dreifikerfis RARIK er nú kominn í jarðstrengi.

Rekstur á sjötta starfsári RARIK Orkuþróunar ehf. var að mestu leyti í samræmi við áætlanir. Unnið var fyrir Orkusöluna að hluta verkefnisstjórnar vegna undirbúnings Hólmsárvirkjunar. Þá var áfram unnið að undirbúningsrannsóknunum í Sjávarorku ehf, en fyrirtækið er með rannsóknarleyfi í Hvammsfirði vegna sjávarfallavirkjunar og lét á árinu framkvæma straummælingar við Stykkishólm. Varðandi erlend verkefni RARIK Orkuþróunar (RED) þá hefur fyrirtækið ásamt EFLU verkfræðistofu fengið rannsóknarleyfi og unnið að rannsóknum á jarðhitasvæðum í Tyrklandi í gegnum félagið RARIK Turkison Enerji (RTE). Í september var undirritaður samningur milli eigenda RTE og tyrkneska orkufyrirtækisins Zorlu Enerji AS um aðkomu Zorlu að verkefnum RTE. Stofnað var nýtt fyrirtæki í eigu Zorlu og RTE sem annast mun frekari rannsóknir á svæðinu og gengið frá samkomulagi um verkefni fyrir íslenska tækniþjónustu og það hvernig Zorlu mun eignast stærsta hlutann í nýja fyrirtækinu. Hjá RARIK Orkuþróun ehf. er einn starfsmaður.

Dótturfélagið Ljós- og gagnaleiðari sem RARIK stofnaði á árinu 2009 leigir út hluta af ljósleiðara sem það á í Örafum. Að öðru leyti var enginn eiginlegur rekstur í félaginu og enginn starfsmaður.

Helmingur dreifikerfis í jarðstrengjum

RARIK ber ábyrgð á mikilvægri grunnþjónustu sem gerðar eru vaxandi kröfur til. Raforkudreifing og afhending raforku er einn af hornsteinum nauðsynlegra innviða nútíma samfélags. Forsenda búsetu á landsbyggðinni og þeirrar þjónustu sem kallað er eftir með aukinni ferðamennsku er að afhending á raforku sé örugg og í boði á viðráðanlegu verði.

Rafdreifikerfið í dreifbýlinu er mjög umfangsmikið og var upphaflega byggt með beinum framlögum úr ríkissjóði, en endurnýjun þess er nú á ábyrgð RARIK. Háspennu-kerfið er tæpir 8.700 kílómetrar í heild sinni og er nánast allt dreifikerfi í þéttbýli í



Stærsta krafa raforkunotenda í dreifbýli er örugg raforkuafhending.

jarðstrengjum, en frá árinu 1991 hefur verið kappkostað að koma eins miklu af kerfinu í dreifbýli í jarðstrengi og fjárhagur fyrirtækisins hefur leýft. Þeim ánægjulega áfanga var náð á árinu að helmingur kerfisins er nú kominn í jarðstrengi.

Það er öllum ljóst, að jarðstrengsvæðing dreifbýlisins skiptir sköpum í afhendingaröryggi orku. Stærsta krafa raforkunotenda í dreifbýli er örugg raforkuafhending og víða er kallað eftir þriggja fasa rafmagni. Til að bregðast við þeim kröfum þarf að fara í verulegar fjárfestingar á næstu árum og hefur fyrirtækið enga aðra fjármuni til þess en þá sem það fær af tekjum af raforkudreifingu. Jafnframt er um helmingur dreifikerfis í dreifbýli enn í loftlínunum, sem komnar eru verulega á aldur og viðhaldskostnaður þess þar af leiðandi meiri. Allt dreifikerfi RARIK verður ekki komið í jarðstrengi fyrr en á árinu 2035 miðað við núgildandi áætlun um endurnýjun, sem byggir á því að afkoma af rekstrinum standi undir allri endurnýjuninni. Mikilvægt er því að rekstur RARIK skili ásættanlegri afkomu til að unnt sé að halda áfram með þetta mikilvæga verkefni.

Jöfnun rafdreifikostnaðar

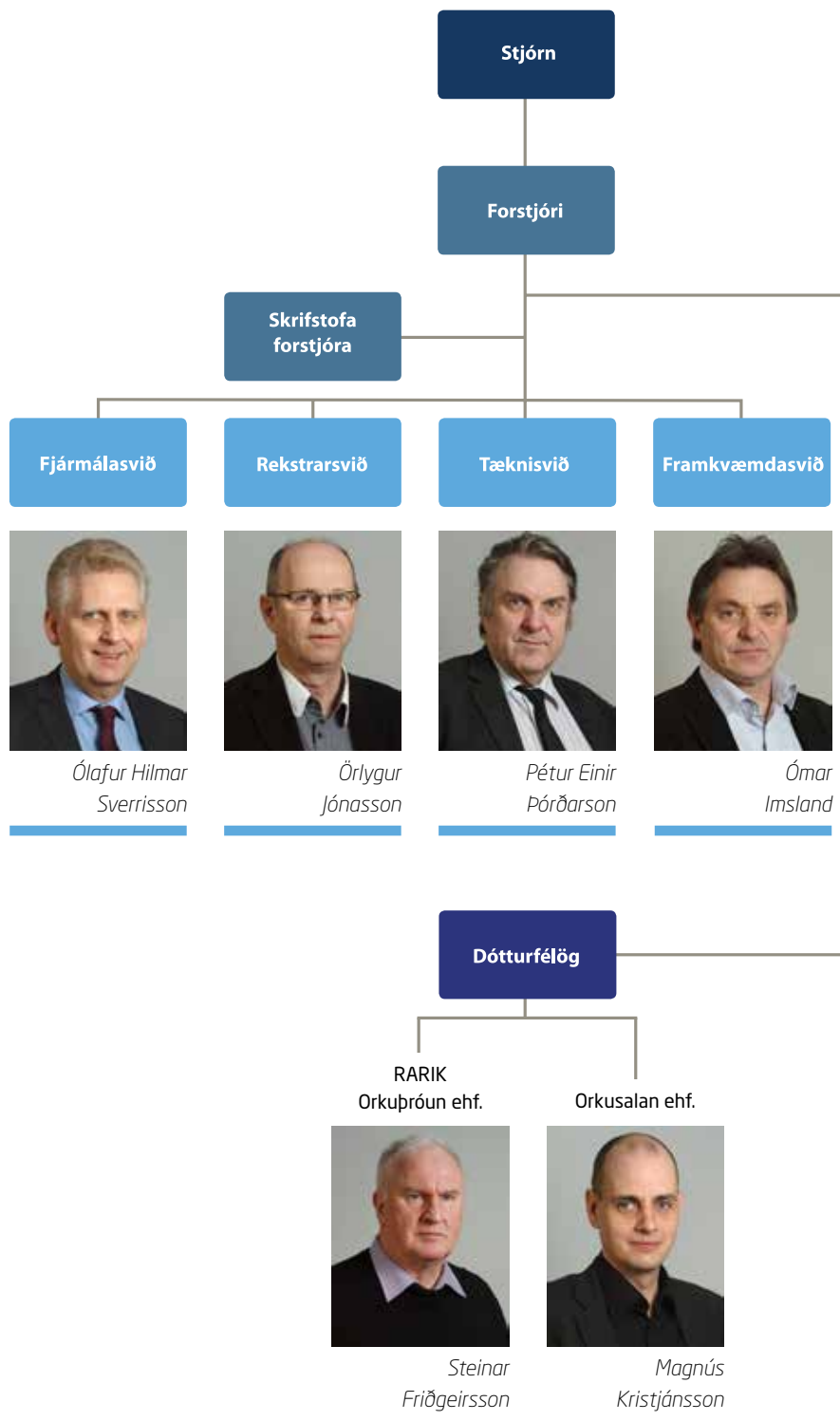
Við setningu nýrra raforkulaga valdi RARIK að vera með sérstaka gjaldskrá fyrir dreifbýli (sveitirnar) og aðra fyrir þéttbýli, eins og heimilað var. Fyrirtækið hefur fullnýtt sér tekjuheimildir sínar í þéttbýli, en RARIK hefur lengi haldið aftur af nauðsynlegum hækkunum á verðskrá á dreifbýli. Verðmunurinn, sem nú er yfir 50%, þyrfti að vera meiri, enda er lengd dreifikerfis í dreifbýli RARIK u.þ.b. 20 falt meiri en í þéttbýli RARIK, þrátt fyrir að orkunotkunin sem um kerfið fer sé minni í dreifbýlinu. Til að endurnýja dreifikerfið í samræmi við áætlanir verða tekjur að standa undir þeim kostnaði. Því hefur stjórn RARIK þurft að taka þær óumflýjanlegu ákvarðanir á undanförunum árum að hækka verðskrá á dreifbýlinu umfram verðlagshækkanir og mun þurfa þess eitthvað áfram.

Öllum má vera ljóst að kostnaður við raforkudreifingu í dreifbýli er mun meiri en í þéttbýli. Munurinn til viðskiptavina er þó meiri en nokkur gat búist við þegar núverandi raforkulög voru samþykkt, enda var gert ráð fyrir að þetta yrði að mestu jafnað með sérstöku framlagi af fjárlögum. Gert var ráð fyrir því þegar ákvörðun um að aðgreina gjaldskrár dreifbýlis og þéttbýlis var tekin með nýjum raforkulögum að samhliða yrði gripið til verðjöfnunar til að draga úr áhrifum verðhækkana í dreifbýli og í því skyni samþykkti Alþingi sérstök lög um jöfnun á kostnaði við dreifingu raforku. Fjárframlag til jöfnunarinnar er ákvarðað í fjárlögum hvers árs, en á undanförunum árum hefur vantað mikið á að upphæðin dygði til að verðjafna eins og stefnt var að. Með sama áframhaldi stefndi í að aðstöðumunurinn á milli þéttbýlis og dreifbýlis í byggðum landsins á þessari grunnþjónustu og nauðsynlegu innviðum í nútímasamfélagi hefði orðið óbærilegur.

Í árslok 2013 varð sú breyting á að í fjárlögum 2014 var samþykkt aukið fjárframlag til verðjöfnunar og stefnt að því að á þremur árum verði það aukið enn frekar þar til sem næst fullri verðjöfnun verði náð. Mun það augljóslega hafa veruleg áhrif til lækkunar á raforkukostnað raforkunotenda í dreifbýli á næstu þremur árum og er mikið fagnaðarefni.

Tryggvi Þ. Haraldsson
 Anni Steinar Þórnæsson

FRAMKVÆMDASTJÓRAR SVIÐA OG DÓTTURFYRIRTÆKJA





Árni Steinar Jóhannsson, formaður stjórnar RARIK ohf. flutti ávarp við upphaf aðalfundarins og sagði m.a. að rekstur RARIK samstæðunnar 2012 hafi gengið vel og í samræmi við áætlanir.

AÐALFUNDUR RARIK 2013

Aðalfundur RARIK ohf. 2013 var haldinn í Reykjavík föstudaginn 22. mars 2013.

Árni Steinar Jóhannsson, formaður stjórnar RARIK ohf. flutti ávarp við upphaf aðalfundarins og sagði m.a. að rekstur RARIK samstæðunnar hafi gengið vel á árinu 2012 og í samræmi við áætlanir. Góð afkoma fyrirtækisins hafi gert því kleift að fara í framfarasókn, hafi verið vinna við mörg ný verkefni og lokið við önnur. Í skýrslu Tryggva Þórs Haraldssonar forstjóra kom fram að árið 2012 hafi verið hagstætt fyrir starfsemi RARIK, í tölulegum samanburði hafi það verið besta rekstrarár félagsins frá því hlutafélagið var stofnað, árið 2006. Hann gat um frábæra frammistöðu vinnuflokka við erfiðar aðstæður, sem og annarra starfsmanna fyrirtækisins sem skilaði sér í góðum rekstri. Þá fór hann yfir helstu verkefni ársins og þakkaði að lokum starfsmönnum og stjórn fyrir frábært starf á árinu 2013.

Pórhallur Arason, fulltrúi eiganda, bar fundinum kveðju Katrínar Júlíusdóttur, fjármálaráðherra, sem ekki gat mætt á fundinn. Hann lýsti yfir ánægju með góðan hag félagsins og gat þess að búið væri að setja eigendastefnu á vegum fjármálaráðuneytisins, þar sem m.a. er kveðið á um hvernig samskipti ríkisins sem eiganda að fyrirtækjum skuli háttað þ.e. með formlegum hætti á hluthafafundum og aðalfundum. Fjárhagsstefna eða arðgreiðslustefna ríkisins er í undirbúningi en þar mun koma fram hvernig arði af fyrirtækjum í eigu ríkisins verði varið, til innri vaxtar í fyrirtækjunum eða sem arður til eigandans. Að lokum þakkaði hann nýendurkjörinni stjórn fyrir störf í þágu félagsins, forstjóra og öðrum starfsmönnum RARIK fyrir árangursríkt starf á síðastliðnu ári.

Aðalstjórn RARIK ohf. var endurkjörin á fundinum og hana skipa eftirtaldir: Árni Steinar Jóhannsson formaður, Ingibjörg Sigmundsdóttir, Hilmar Gunnlaugsson, Huld Aðalbjarnardóttir og Valdimar Guðmannsson.

FJÁRMÁL

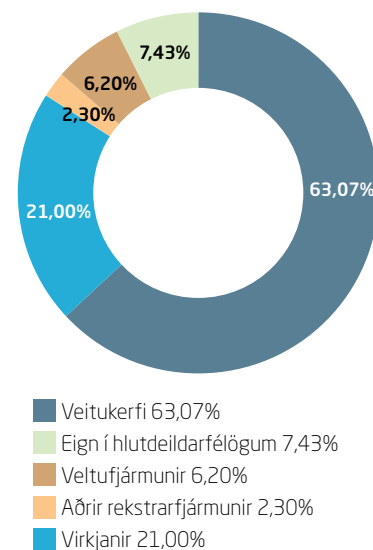
Árið 2013 var gott rekstrarár hjá RARIK. Tekjur hækkuðu um rúm 3% frá fyrra ári en rekstrargjöld hækkuðu um 8%. Niðurstaða rekstrar fyrir fjármagnsliði var lakari en áætlanir gerðu ráð fyrir, einkum vegna aukinna afskrifta en fjármagnsliðirnir voru mun hagstæðari. Hagnaður ársins var því heldur meiri en gert hafði verið ráð fyrir í áætlunum.

Rekstur 2013

Rekstrarhagnaður ársins 2013 (EBIT) var 2.684 milljónir króna sem er um 23% af veltu. Rekstrarhagnaður fyrir afskriftir, fjármagnsliði og skatta (EBITDA) var um 36% sem hlutfall af veltu eða 4.300 milljónir króna. Í byrjun ársins var verðskrá dreifingar í dreifbýli hækkuð um 8% en þéttbýlisverðskrá hækkaði ekki. Þrátt fyrir þessa hækkun er RARIK ekki að fullnýta tekjuheimildir sínar, samkvæmt ákvæðum raforkulaga, í dreifbýlinu og mun þurfa sérstaka hækkun á dreifbýlisverðskrá á næstu árum. Tekjuheimildir í þéttbýli eru hins vegar fullnýttar m.a. vegna tekna af tengigjöldum. Verðskrá hitaveitna RARIK breyttust ekki á árinu. Orkusalan hækkaði verðskrá sína um 3,3% þann 1. júlí til samræmis við hækkun Landsvirkjunar á heildsöluverði til Orkusölnnar.

Rekstrartekjur ársins voru 11.793 milljónir króna sem er aukning um rúm 3% frá fyrra ári. Rekstrargjöldin voru 9.108 milljónir króna sem er 8% hækkun frá árinu 2012. Fjármagnsgjöld umfram fjármagnstekjur ársins voru 867 milljónir króna sem er rúmlega 5% af vaxtaberandi skuldum í upphafi ársins. Rekstrarniðurstaða fyrir áhrif hlutdeildarfélags og skatta er jákvæð um 1.817 milljónir króna samanborið við 1.702

SKIPTING EIGNA RARIK SAMSTÆÐU 2013

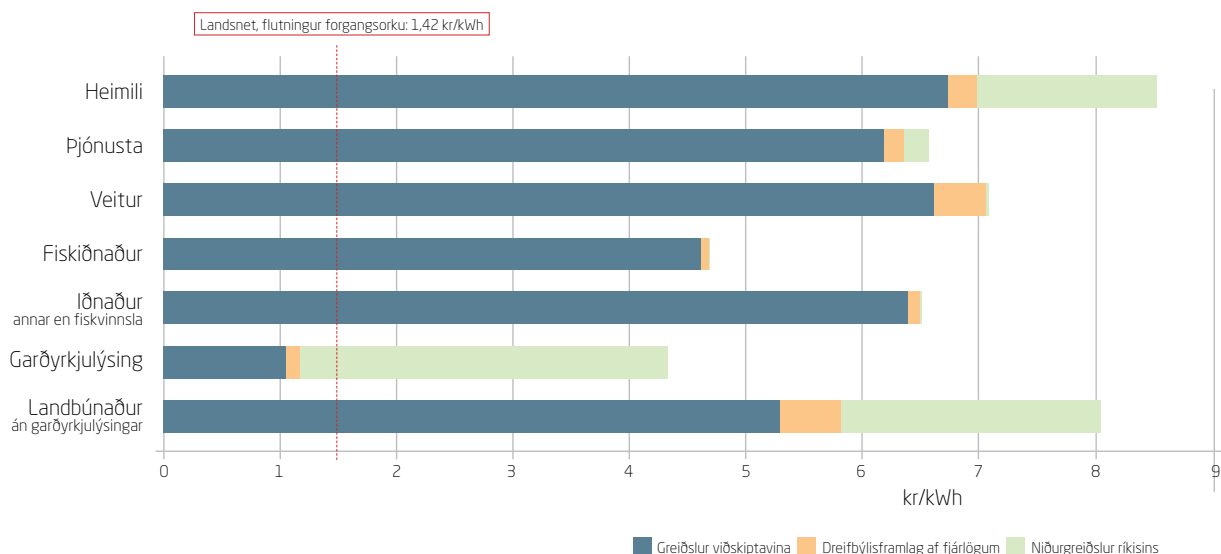


KILTÖLUR ÚR ÁRSREIKNINGUM 2007-2013

Helstu stærðir úr rekstri	Jan-des 2013	Jan-des 2012	Jan-des 2011	Jan-des 2010	Jan-des 2009	Jan-des 2008	Jan-des 2007
Rekstartekjur	11.793	11.412	10.768	9.694	8.703	7.830	7.436
Rekstrargjöld	9.108	8.428	8.547	7.907	6.973	6.851	6.947
Rekstrarhagnaður	2.684	2.984	2.221	1.787	1.731	979	489
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)	-867	-1.282	-1.233	56	-1.804	-5.645	-544
Áhrif hlutdeildarfélags	491	180	189	802	331	-2.877	-178
Hagnaður/tap fyrir skatta	2.309	1.882	1.177	2.646	257	-7.543	-233
Tekjuskattur	-362	-341	-164	-127	440	310	42
Hagnaður (Tap)	1.947	1.541	1.014	2.518	697	-7.232	-191
Eignir samtals	46.787	44.569	37.262	37.032	35.663	31.923	26.442
Eigið fé	27.144	25.507	19.327	18.314	15.982	13.942	14.737
Skuldir	19.643	19.062	17.935	18.718	19.682	17.982	11.706
Handbært fé frá rekstri	3.541	3.257	2.779	2.067	1.847	1.150	885
Greidd vaxtagjöld	657	630	623	842	749	901	409
EBITDA	4.300	4.351	3.520	3.054	2.843	1.884	1.326
Vaxtaþekja	6,54	6,91	5,65	3,63	3,80	2,09	3,24
Eiginfjárhlutfall	58,0%	57,2%	51,9%	49,5%	44,8%	43,7%	55,7%

DREIFINGARKOSTNAÐUR 2013

skv. notkunarflokkum



milljónir króna árið 2012. Áhrif hlutdeildarfélagssins Landsnets eru jákvæð um 491 milljón króna. Hagnaður ársins að teknu tilliti til tekjuskatts er 1.947 milljónir króna. Ef litið er til niðurstöðu rekstrar þau heilu ár sem hlutfélagið RARIK ohf. hefur starfað sést að samanlagður hagnaður, á verðlagi hvers árs, er tæplega 300 milljónir króna.

Efnahagur

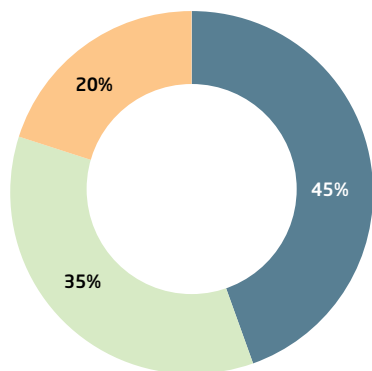
Heildareignir RARIK samkvæmt efnahagsreikningi eru 46.787 milljónir króna, skuldir í árslok eru 19.643 milljónir króna og því er eigið fé 27.144 milljónir króna og er eiginfjárlutfallið 58%. Eiginfjárlutfall RARIK er nú að nálgast það sem það var við stofnun hlutfélagsins árið 2006. Fjárfesting á árinu 2013 var 3.776 milljónir króna en árið 2012 var heildarfjárfesting 3.235 milljónir króna. Mest var fjárfest vegna endurnýjunar dreifikerfis, nýrra tenginga eða stækkunar hjá viðskiptavinum og vegna hitaveitu á Skagaströnd. Fjárfesting í veitukerfum á árinu var samtals 3.356 milljónir króna. Fjárfesting í virkjunum á árinu var 327 milljónir króna.

Fjármögnun

Á árinu 2013 var gefinn út skuldabréfaflokkur til 20 ára, sem skráður var í Kauphöll Íslands, að fjárhæð 1.000 milljónir króna. Veruleg umfram eftirspurn var í útboðinu en tilboð bárust fyrir um 4.340 milljónir króna eða um fjórfalt það sem ætlunin var að fá. Ákveðið var að taka tilboðum að nafnvirði 1.000 milljónir króna á ávöxtunarkröfunni 3,09%. Hlutfall erlendra skulda í árslok var um 16% af vaxtaberandi skuldum félagsins og ef ekki verða tekin ný erlend lán verða þau að fullu greidd upp á árinu 2018. Á árunum 2014–2017 eru afborganir um 10 milljarðar króna og ljóst að endurfjármagna þarf stóran hluta þeirra til lengri tíma. Megin þungi þessara afborgana er á árunum 2015 og 2016. Ekki hefur verið tekin ákvörðun um hvort leitað verði til erlendra aðila með einhvern hluta þessarar endurfjármögnunar eða hvort hún verður eingöngu innanlands.

Horfur í rekstri árið 2014

Horfur í rekstri RARIK á árinu 2014 eru góðar. Gert er ráð fyrir að hagnaður af rekstri félagsins verði svipaður og á árinu 2013. Áætlanir fyrir árið 2014 gera ráð fyrir að forgangskraftusala og dreifing aukist, sem er í samræmi við þróun undanfarin ár. Við rekstur hitaveitna bætist ný hitaveita á Skagaströnd, en lokið var við byggingu hennar á árinu 2013.

RAFORKUDREIFING 2013 KWH %

- Forgangskraft 45%
- Forgangskraft dreifbýli 35%
- Ótryggð orka 20%



Stefnt er að því að leggja loftlínukerfi við Mývatn í jörð.

DREIFIKERFI

Helstu framkvæmdir við dreifikerfi 2013

Endurnýjun og styrking dreifikerfisins var svipuð að umfangi og undanfarin ár. Aukning vegna umsókna frá viðskiptavinum var í heild svipuð og árið áður þótt enn hafi dregið úr umsóknum um heimtaugar fyrir sumarhús á Suður- og Vesturlandi miðað við undanfarin ár.

Heildarfjárfesting í 11 og 19 kV dreifikerfum nam um 1.767 milljónum króna bæði í endurnýjun og aukningu sem er lítið eitt lægri upphæð en árið áður og helgast af því að rafvæðing fiskimjölsverksmiðja á Austurlandi var meiri á árinu 2012. Um 64% þessarar upphæðar fór til endurnýjunar og styrkingar á dreifikerfinu og þar af var um 950 milljónum króna varið til endurnýjunar í dreifbýli þar sem jarðstrengir leystu loftlínur af hólmi. Nú er svo komið að 50% háspennudreifikerfis RARIK er í 3ja fasa jarðstrengjum, sem er í takt við langtímaáætlun um endurnýjun loftlínudreifikerfisins.

Fjárfestingar í stofnkerfum og orkusölumælum námu um 890 milljónum króna og var þá bæði um að ræða endurnýjun og aukningu.

ÁFANGASKIPTING FYRIR ENDURNÝJUN Á LOFTLÍNUKERFI Í DREIFBÝLI Á VERÐLAGI 2013				
Áfangi	Tímabil	Árabil	Km.	Mkr.
1. áfangi	8 ár	2013–2020	1.363	7.225
2. áfangi	5 ár	2021–2025	785	3.973
3. áfangi	10 ár	2026–2035	2.108	10.745
Samtals:			4.256	21.943
<p>Í fyrsta áfanga eru línur byggðar 1965 og fyrr. Í öðrum áfanga eru línur byggðar 1966–1970. Í þriðja áfanga eru línur byggðar 1971 og síðar.</p>				

Aðveitustöðin í Holti undir Eyjafjöllum var tekin í notkun á árinu.



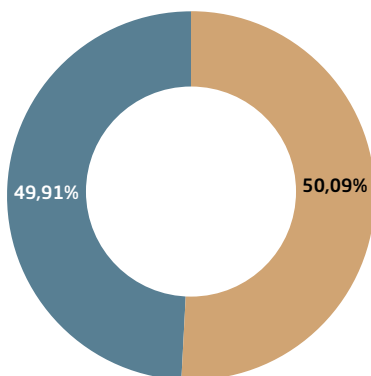
Framkvæmdir í dreifbýli

Á Vesturlandi var lagður rúmur 31 km af jarðstrengjum til endurnýjunar á 11 og 19 kV loftlínunum ásamt endurnýjum á tilheyrandi spennistöðvum. Þar af voru lagðir um 7 km af jarðstrengjum í Saurbæ í Dölum, um 6 km í Breiðuvík auk þess að sett var upp rofastöð með fjarstýranlegum rofum við Kamb sem eykur afhendingaröryggi í Staðarsveit í bilanatilvikum. Ofan Borgarness, við Bónhól og Eskiholt, voru lagðir um 9 km og um 8 km frá Stóra-Kroppi í átt að Fossatúni. Unnið var að uppsetningu millispenna fyrir eins vírs álmur til að draga úr jarðstraumum í kerfinu og að styrkingu á lágspennudreifikerfum í sumarhúsaahverfum. Stærsta verkefnið sem ráðist var í vegna nýrra viðskipta var rafvæðing Tetra endurvarpsstöðvar á Pverfelli í Lundareykjadal en þangað var lögð 2,8 km háspennulögn ásamt spennistöð og heimtaug.

Á Norðurlandi voru lagðir alls um 75 km af jarðstrengjum til endurnýjunar á 11 og 19 kV loftlínunum ásamt tilheyrandi spennistöðvum. Þar af var lagður um 17 km jarðstrengur til endurnýjunar línu út á Skaga í samvinnu við sveitarfélagið Skagabyggð. Lagður var um 6,8 km jarðstrengur frá Laugarbakka í átt að Hvammstanga og línukerfi í Vatnsskarði var endurnýjað með um 8,5 km strenglögnum. Farið var í útboð með Hitaveitu Skagafjarðar og línukerfi í Hegranesi endurnýjað með um 14,5 km jarðstreng samfara hitaveitulögnum. Farið var í samskonar samvinnuverkefni með Norðurorku við Finnastaði í Eyjafirði og loftlína endurnýjuð með um 3,3 km háspennulögnum sem lögð var með hitaveitu. Loftlína frá Brúarlandi að dælustöð Norðurorku í Laugalandi var endurnýjuð með um 8,7 km strenglögnum og rofastöð við dælustöðina endurnýjuð. Haldið var áfram endurnýjun á línunum við Mývatn sem fóru illa í Ísingarveðri 2012 og lagðir um 16 km af jarðstrengjum. Ekki tókst að leggja af allt línukerfið við Mývatn eins og stefnt var að en eftir eru þrjár álmur. Vegna aukinna viðskipta má nefna að sett var upp spennistöð og lagður strengur fyrir vinnurafmagn í Vaðlaheiðargöng, Eyjafjarðar megin og settar voru upp spennistöðvar á strenglögnum á Tjörnesi ásamt tengingu Köldukvíslarvirkjunar. Til að taka upp launafli í 33 kV strengjum til Raufarhafnar og Þórshafnar voru settar upp spólur á Kópaskeri, Raufarhöfn og Þórshöfn samtals 4 MVA.

Á Austurlandi var lagður um 21 km af jarðstrengjum til endurnýjunar á 11 kV loftlínunum. Þar af voru lagðir um 13 km á Völlum á Héraði í átt að Hallormsstað og um 8 km í Nesjum við Hornafjörð frá Lindarbakka að Hoffelli. Á báðum þessum stöðum er ráðgert að endurnýja spennistöðvar árið 2014. Af framkvæmdum sem tengjast auknum viðskiptum má nefna að lokið var við að rafvæða sumarhúsaahverfi í Fannardal á Norðfirði ásamt því að hafin var vinna við strenglögnum fyrir vinnurafmagn í Norðfjarðargöng í Fannardal. Sett var upp spennistöð og lagður strengur fyrir vinnurafmagn í Norðfjarðargöng Eskifjarðar megin. Þá var lögð um 1,8 km háspennulögn og sett upp spennistöð fyrir Tetra sendi Neyðarlínunnar á Rjúpnafelli við Vopnafjörð.

HÁSPENNT DREIFIKERFI RARIK 2013



Loftlínur 49,91%
Jarðstrengir 50,09%

Á Suðurlandi var Víkurlína endurnýjuð með um 24 km jarðstreng á 33 kV frá Rimakoti að Steinum undir Eyjafjöllum ásamt því að tekin var í notkun ný aðveitustöð við Holt sem leysir af hólmi tvær gamlar aðveitustöðvar við Hvamm og Hrótafell. Þessi framkvæmd mun draga verulega úr truflunum í Vík og undir Eyjafjöllum vegna áflugs fugla á línur. Einnig voru lagðir um 36 km af jarðstrengjum til endurnýjunar á 11 kV loftlínunum auk endurnýjunar á tilheyrandi spennistöðvum. Þar af voru lagðir um 10 km undir Eyjafjöllum til að tengja nýju aðveitustöðina við kerfið þegar gömlu stöðvarnar voru aflagðar. Lögð var um 2 km strenglöggn við Krók í Ásahreppi og sett upp fjarstýranleg rofastöð við Vegamót. Lagðir voru um 23 km af jarðstrengjum til endurnýjunar á öllu línukerfinu frá Spóastöðum að Svínavatni og þaðan upp að Laugarvatni. Á þessu svæði er mikil sumarhúsabygging og voru settar upp fjórar rofastöðvar með háspennurofum og verða tvær af þeim fjarstýranlegar. Þessi framkvæmd mun auka til muna rekstraröryggi þar sem fljótlegt verður að rjúfa frá einstaka kerfishluta og minnka líkur á að truflanir verði á stórum svæðum. Sett var upp fjarstýranleg rofastöð í Öndverðarnesi. Lagður var um 1 km jarðstrengur við Hvol og Kirkjuferju í Ölfusi auk þess sem unnið var að styrkingu lágsþennudreifikerfa í sumarhúshverfum. Helstu framkvæmdir vegna aukinna viðskipta voru rafvæðing Tetra endurvarpsstöðvar á Kistufelli við Skál í Skaftárhreppi með um 1,8 km háspennulöggn og spennistöð og rafvæðing endurvarpsstöðvar fyrir síma og Tetra senda ofan við Sólheimahjáleigu í Mýrdal með um 3,7 km háspennilöggn og spennistöð.

Þéttbýlis- og byggðakjarnar

Á Vesturlandi var tekin í notkun 33 kV 10 MVA heimtaug og tvær 2.800 A 400 V heimtaugar fyrir stálbræðslu GMR á Grundartanga. Lokið var við útskipti á rafbúnaði í spennistöðvum í Borgarnesi og háspennukerfið spennuhækkað úr 6 kV í 19 kV. Spennistöð við Klífbraut í Ólafsvík var endurnýjuð.

Á Norðurlandi var unnið að undirbúningi vegna spennuhækkunar á háspennudreifikerfinu á Húsavík úr 6 kV í 11 kV með lagningu 11 kV jarðstrengja og útskipti á 6 kV rafbúnaði í spennistöðvum. Byrjað var að skipta út 6 kV rofabúnaði með nýjum 11 kV rofum í aðveitustöð á Húsavík. Sett var upp bráðabirgða spennistöð við Suðurgötu á Siglufirði þar sem eldri spennistöð í Suðurgötu 47 varð að víkja. Nokkuð var um stækkanir á heimtaugum, m.a. hjá Promens á Siglufirði og hjá JS Seafood á Kópaskeri.

Á Austurlandi var settur upp nýr 25 MVA, 66/11 kV spennir í aðveitustöð á Eskifirði til að anna aukinni aflþörf fyrir fiskimjölsverksmiðju Eskju. Einnig var settur upp nýr 25 MVA, 66/11 kV spennir í aðveitustöð á Fáskrúðsfirði til að anna aukinni aflþörf fyrir fiskimjölsverksmiðju Loðnuvinnslunnar. Á Höfn var farið í umfangsmiklar framkvæmdir vegna þess að Skinney-Pinganes var að færa orkunotkun mjölvinnslu úr olíu í rafmagn. Til að anna þessari auknu aflþörf Skinney-Pinganes tók Landsnet í notkun nýjan afhendingarstað á Höfn, yfirtók línu sem RARIK átti frá aðveitustöð á Hólum og hækkaði spennu á henni í 132 kV. RARIK byggði hins vegar nýja aðveitustöð við Krosseyjarveg í húsnaði sem áður hýsti díselvélar. Húsnaðið var

Úr aðveitustöð við Krosseyjarveg á Höfn.



Jarðstrengur lagður í Eyjafirði.
Truflunum í dreifikerfi RARIK
hefur fækkað mikið eftir að
jarðstrengjavæðing hófst.



endurbyggt frá grunni og bætt við rými fyrir 132 kV búnað. Þarna kom RARIK fyrir nýjum 30 MVA, 132/11 kV spennni og nýjum 11 kV rofabúnaði en Landsnet lagði þangað 1,5 km 132 kV streng og setti upp 132 kV rofa í tengivirki aðveitustöðvar á Hólum. Frá þessari nýju aðveitustöð var lögð um 1 km öflug 11 kV háspennulögn að bræðslu Skinney-Pinganess í Óslandi og voru strengirnir lagðir í röðum sem Skinney-Pinganess kom fyrir undir höfnina. Um leið var háspennudreifikerfi á Höfn styrkt með strenglögnum út frá þessari nýju aðveitustöð. Með nýrri aðveitustöð og styrkingu háspennudreifikerfis hefur afhendingargeta inn á Hafnarsvæðið aukist verulega og sömuleiðis afhendingaröryggið.

Á Suðurlandi var lagður um 1,2 km háspennustrengur í Vík frá iðnaðarhverfi að skóla til hringtengingar. Á Hvolsvelli var sett upp ný spennistöð við Nýbýlaveg fyrir íbúðabyggð sem er í uppbyggingu og lögð 1,2 km háspennulögn til hringtengingar. Á Hellu var dreifikerfi í iðnaðarhverfi við Rangárbakka styrkt með nýrri spennistöð og háspennulögn vegna aukinnar notkunar og stækkunar heimtauga. Í Hveragerði voru endurnýjaðir háspennurofar í tveimur spennistöðvum og hringtenging háspennukerfis styrkt.

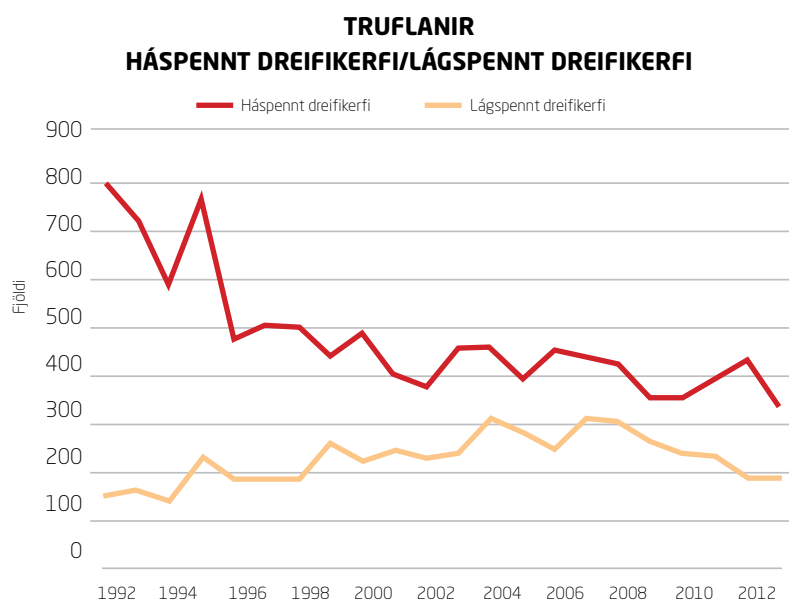
DREIFIKERFI RARIK Á HÁSPENNU

	Strengir km	Línur km	Samtals km	Hlutfall strengja / %
66 kV	3	0	3	100,00
33 kV	202	136	338	59,76
6 til 22 kV	4127	4195	8322	49,59
	4332	4331	8663	50,01
Sæstrengir	15	0	15	100,00
Strengir samtals:	4347	4331	8678	50,09

Truflanir í dreifikerfum

Á síðasta ári urðu 521 fyrirvaralausar rekstrartruflanir í dreifikerfi RARIK, þar af voru 64% í háspennukerfinu en 36% í lágspennukerfinu. Fyrirvaralausum truflunum fækkaði um 92 á milli ára og hafa þær aldrei verið færri frá því skipuleg skráning truflana hófst. Fækkun truflana kom öll fram í háspennuhluta kerfisins, en í lágspennukerfinu voru þær tveimur fleiri en árið áður. Ástæðu fækkunar má fyrst og fremst rekja til truflana vegna veðurs, sem fækkaði um 73 á milli ára. Þess ber þó að geta að árið 2012 var sérstaklega erfitt ár að þessu leyti. Truflanir vegna veðurs voru 15% færri á síðasta ári en í meðalári.

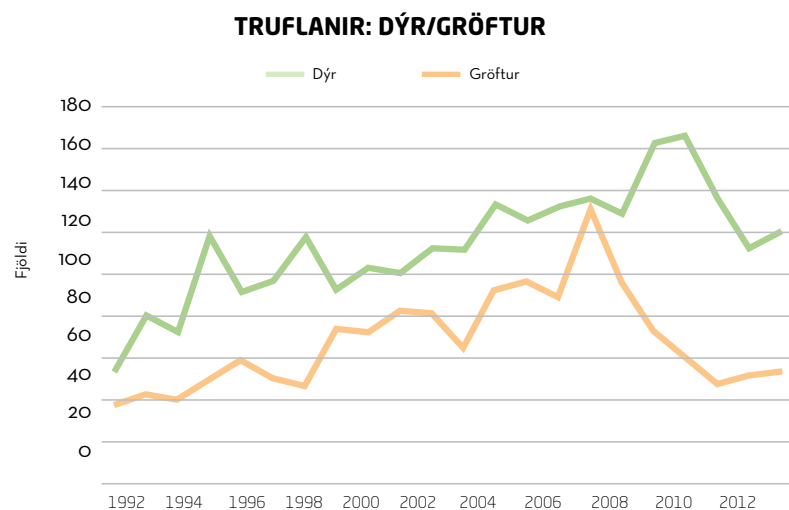
Skerðing til notenda vegna fyrirvaralausra truflana varð 132 MWh á árinu, sem er 15% minna en í meðalári. Líðlega helming skerðingarinnar má rekja til veðurs og tæpan fimmtung til áverka, fyrst og fremst vegna áflugs fugla og vegna jarðvinnu.



Við strengvæðingu dreifikerfisins hefur verið lögð áhersla á að leggja línur í jörð á þekktum ísingarsvæðum. Truflunum af veðurfarslegum ástæðum hefur enda snarfækkað frá því sem var áður en strengvæðingin hófst. Meðalfjöldi veðurtruflana var þannig um þriðjungi lægri á síðasta áratug en áratuginn þar á undan. Í vaxandi mæli hefur einnig verið leitast við að bregðast við auknu áflugi fugla, m.a. með strenglögnum á völdum svæðum. Því er ánægjulegt að sjá að það virðist hafa orðið viðsnúningur og nú dregur úr truflunum vegna áflugs fugla á loftlínur. Flestar urðu þær árið 2010 en eftir það hefur slíkum truflunum fækkað markvert.

Þann 16. september gekk yfir landið ísingarveður sem olli nokkru tjóni á Norðurlandi aðallega í Lýtingsstaðarhreppi í Skagafirði, en þar brotnuðu um 20 staurar með tilheyrandi vírslitum. Þetta veður var mjög áþekkt ísingarveðri í janúar 1991 þegar yfir 500 staurar brotnuðu í dreifikerfi RARIK á Norðurlandi. Um jól og áramót var veður risjött um norðan- og austanvert landið með ísingu víða en þrátt fyrir það urðu einungis minniháttar truflanir. Ljóst er að tjón og truflanir í þessum veðrum hefðu orðið mun meiri væri strengvæðing dreifikerfisins ekki eins langt komin og raunin er.

Engar truflanir urðu á árinu, sem falla í flokk umfangsmikilla truflana með 10 kerfis-mínútur eða fleiri.



LYKILTÖLUR ÚR REKSTRI RARIK 2013					
	Eining	Tími	2013	2012	Breyting
Íbúar á orkuveitusvæði rafmagns	fjöldi	31. des	50.865	50.606	1%
Íbúar á orkuveitusvæði hitaveitu	fjöldi	31. des	5.107	4.603	11%
Meðalverð rafmagns *)	kr./kWh	yfir árið	5,76	5,59	3%
- þar af þéttbýli	kr./kWh	yfir árið	4,30	4,36	-1%
- þar af dreifbýli	kr./kWh	yfir árið	8,35	7,65	9%
- þar af stofnkerfi	kr./kWh	yfir árið	-	-	-
Meðalverð heits vatns *)	kr./m ³	yfir árið	232	211	10%
Meðalverð rafmagns, forgangsorka eingöngu					
- þar af þéttbýli	kr./kWh	yfir árið	5,45	5,38	1%
- þar af dreifbýli	kr./kWh	yfir árið	8,43	7,72	9%
Fjöldi fyrirvaralausra truflana í:	fjöldi	yfir árið	521	613	-15%
- þar af háspennu dreifikerfi	fjöldi	yfir árið	334	427	-22%
- þar af lágspennukerfi	fjöldi	yfir árið	187	185	1%
- þar af raforkuveri	fjöldi	yfir árið	0	1	-100%
Orkudreifing rafmagns	GWh	yfir árið	1.110	1.085	2%
- þar af þéttbýli	GWh	yfir árið	711	679	5%
- þar af dreifbýli	GWh	yfir árið	399	406	-2%
- þar af stofnkerfi	GWh	yfir árið	0	0	
Orkusala hita	þús. m ³	yfir árið	2.301	2.396	-4%
Afl inn á dreifikerfi rafmagns (samlagað) *)	MW	yfir árið	242	214	13%
Afl dreifitapa rafmagns (samlagað)	MW	yfir árið	30	17	74%
Afl afhent út af dreifikerfi rafmagns (samlagað)	MW	yfir árið	212	197	8%
Raforkuvinnsla samtals, orka	GWh	yfir árið	62	65	-4%
Framleiðsla á heitu vatni, hámarksafkastageta	MW	31. des	32,0	32	0%
Framleiðsla á heitu vatni, hámarksálag, án jaðarveitna	MW	yfir árið	23,0	23	0%
Heildarorkusala í R/O veitum	þús. m ³	yfir árið	774	809	-4%
Aðveitustöðvar	fjöldi	31. des	52	52	0%
Aðveitustöðvar, uppsett spennaafli	MVA	31. des	593	526	13%
Fjöldi dreifistöðva	fjöldi	31. des	5.524	5.428	2%
Uppsett spennaafli í dreifistöðvum	MVA	31. des	692	627	10%
66 kV jarðstrengir	km	31. des	3	3	0%
33 kV jarðstrengir	km	31. des	202	173	17%
6-22 kV jarðstrengir	km	31. des	4.127	3.809	8%
33 kV loftlínur	km	31. des	136	175	-22%
6-22 kV loftlínur	km	31. des	4.195	4.348	-4%
Sæstrengir	km	31. des	15	15	0%
Háspennt dreifikerfi samtals	km	31. des	8.678	8.523	2%
Lágspennustrengir, aðrir en heimtaugar	km	31. des	1.313	1.165	13%
Strengskápar, háspenna	fjöldi	31. des	250		
Strengskápar, lágspenna	fjöldi	31. des	10.643		
- strengskápar samtals	fjöldi		10.893	10.453	4%
Heimtaugar, rafmagn	km	31. des	2.656	2.406	10%
Lágspennt dreifikerfi samtals	km	31. des	3.969	3.571	11%
Heildarlengd hitaveitulagna	km	31. des	231	197	17%
Heimtaugar, rafmagn	fjöldi	31. des	29.118	27.660	5%
Heimæðar, heitt vatn	fjöldi	31. des	1.978	1.747	13%
Rafmagn - veitur/mælar	fjöldi	31. des	41.375	41.349	0%
Heitt vatn - veitur/mælar	fjöldi	31. des	2.213	1.965	13%
Ljósastaurar	fjöldi	31. des	15.994		
Orkunotkun ljósbúnaða í götulýsingu	kWh	31. des	8.631.694	8.901.233	-3%
Fastir starfsmenn hjá RARIK í árslok	fjöldi	31. des	196	198	-1%
Fjöldi ársverka	fjöldi	yfir árið	201	204	-1,5%

* Skýringar: Meðalverð rafmagns er meðalverð fyrir dreifingu og flutning rafmagns fyrir alla orku, (forgangsorku og ótryggða orku). Fastagjald er innifalið í meðalverði. Verðið er án vsk. Meðalverð heits vatns er að meðtöldu fastagjaldi en án vsk.



RAFVÆÐING FISKIMJÖLSVERKSMIÐJA Á AUSTURLANDI

Á undanförunum árum hafa uppsjávarfyrirtækin í vaxandi mæli fært orkunotkun í fiskimjölverksmiðjum sínum úr olíu yfir í rafmagn. Síðustu tvö ár hefur verið gert sérstakt átak í þessu efni í verkmiðjum á Austurlandi.

Á árinu var settur upp nýr 25 MVA, 66/11 kV spennir í aðveitustöð á Eskifirði fyrir fiskimjölverksmiðju Eskju á Eskifirði, en á árinu 2012 höfðu verið lagðir háspennustrengir vegna þessarar notkunar. Einnig var settur upp í aðveitustöð á Fáskrúðsfirði nýr 25 MVA spennir, 66/11 kV fyrir fiskimjölverksmiðju Loðnuvinnslunnar. Unnið var að undirbúningi og lagningu háspennustrengja á árinu 2012. Farið var í umfangsmiklar framkvæmdir á Höfn vegna breytinga hjá Skinney-Pinganesi, en til að anna þessari auknu aflþörf byggði RARIK nýja aðveitustöð á Höfn og setti þar upp 30 MVA spenni 132/11 kV, auk 11 kV rofabúnaðar og háspennulagna. Landsnet kom með nýjan afhendingarstað á Höfn, lagði háspennustreng inn í aðveitustöð RARIK og yfirtók línu sem RARIK átti frá aðveitustöð á Hólum og hækkaði spennu á henni í 132 kV.

Alls hafa verið gerðir samningar við uppsjávarfyrirtæki á Austurlandi um rúmlega 100 MW afl og af því eru 53 MW vegna viðbóta sem tengjast átaki síðustu tveggja ára. Eru öll fyrirtækin nú tilbúin að nota rafmagn í stað olíu í fiskimjölverksmiðjunum. Aflaukning til þeirra var 15 MW á Fáskrúðsfirði, 12 MW á Eskifirði, en þar var 10 MW samningur fyrir og 8 MW í Neskaupsstað sem var með 12 MW samning fyrir. Þá hefur einnig verið bætt við 3 MW á Vopnafirði, en þar var 12 MW samningur fyrir og 15 MW á Höfn þar sem ekki var samningur fyrir. Hins vegar var fyrir 15 MW samningur á Seyðisfirði.

Kostnaður í kerfi RARIK vegna tenginga verksmiðjanna á undanförunum tveimur árum nemur tæplega 850 milljónum króna.

Rafvæðing fiskimjölverksmiðja á Austurlandi er lang stærsta umhverfismál sem ráðist hefur verið í hér á landi á undanförunum árum. Gera má ráð fyrir að þessi aðgerð samsvari því að hætt sé að nota jarðefnaeldsneyti sem svarar til notkunar 25.000 einkabíla á ári.

Tryggvi Þór Haraldsson forstjóri RARIK og Ásgerður Gylfadóttir bæjarstjóri á Höfn gangsetja nýja aðveitustöð RARIK við Krosseyjarveg á Höfn í Hornafirði.

Síðustu tvö ár hafa uppsjávarfyrirtækin á Austurlandi gert sérstakt átak í að færa orkunotkun í fiskimjölverksmiðjum sínum úr olíu í rafmagn. Fiskimjölverksmiðja Eskju á Eskifirði er ein þeirra verksmiðja sem kallað hafa eftir aukinni orku.





Ný hitaveita á Skagaströnd var tekin formlega í notkun 2013. Hitaveitan er stækkun Blönduósveitu sem RARIK keypti árið 2005. Um leið og ný hitaveita var lögð til Skagastrandar var stofnæð Blönduósveitu endurnýjuð. Gert er ráð fyrir að lokið verði við að tengja flest hús á Skagaströnd á fyrri hluta árs 2014.

HITAVEITUR

Lögð var rúmlega 20 km löng stofnæð hitaveitu frá Blönduósi til Skagastrandar. Tvær dælustöðvar voru byggðar á stofnpípunni, önnur við Laxá á Refasveit og hin við Skagaströnd. Lagðar voru dreifilagnir um Skagaströnd fyrir 218 heimæðar og 14 heimæðar voru lagðar í dreifbýlinu milli Blönduóss og Skagastrandar. Hleypt var á hitaveituna á Skagaströnd í október 2013 og hún tekin formlega í notkun 1. nóvember. Í upphafi tengdust um fjórðungur húsa á Skagaströnd. Sett var úthlaup á heitavatnið í öll hús á Skagaströnd þar sem hættu var á að heimæðar gætu frosið.

Stofnæð hitaveitu Blönduóss undir Blöndubrú fyrir svæðið austan Blöndu var endurnýjuð samhliða lagningu nýrrar stofnæðar til Skagastrandar.

Til að anna aukinni heitavatnsnotkun var boruð 1.000 m hola á Reykjum við Húnavelli sem þjónar hitaveitunni á Blönduósi og Skagaströnd. Borunin gekk vel og afkastageta holunnar er í samræmi við áætlanir.

Súlftblöndun í heita vatnið í Skútudal á Siglufirði var hætt í september 2013. Ekki er lengur þörf á að eyða súrefni úr heita vatninu eftir lagfæringar á gasskilju í Skútudal og með tilkomu virkjunar á Skarðdal þar sem vatnið þar er súrefnissnautt.

Áfram var unnið að jarðhitaleit fyrir Höfn. Lokið var við að bora 1.608 m borholu við Hoffell og sett í holuna dæla niður á 150 m dýpi. Samkvæmt langtíma dæluþrófun gefur hola 15-20 l/s af 72° C heitu vatni.

Óvenjumikil skerðing var á raforku frá Landsneti og Landsvirkjun til kyndistöðva RARIK. Var það bæði á tímabilinu 6. til 19. maí og 17. til 19. desember. Olíunotkun kyndistöðva RARIK vegna þessa var um 160.000 lítrar.

Ný hitaveita Skagastrandar tekin í notkun

Ný hitaveita var tekin formlega í notkun á Skagaströnd föstudaginn 1. nóvember þegar stjórnarformaður RARIK hleypti vatni á dreifikerfið. Hitaveitan á Skagaströnd er

stækkun Blönduósveitu sem nær yfir veitusvæði á Blönduósi, hluta Húnavatnshrepps og Skagaströnd, auk hluta af dreifbýlinu milli Blönduóss og Skagastrandar.

RARIK keypti hitaveituna á Blönduósi á árinu 2005. Þá var ljóst að endurnýja þyrfti stofnpípuna frá Reykjum við Húnavelli þaðan sem heita vatnið er tekið. Strax kom til umræðu hvort gera ætti ráð fyrir að leggja hitaveitu til Skagastrandar og tengjast hitaveitunni á Blönduósi. Sveitarstjórn Skagastrandar hafði lengi unnið að jarðhitaleit fyrir Skagaströnd en ekki náð árangri. Í kjölfar kaupa RARIK á hitaveitu Blönduóss leituðu Skagstrendingar til RARIK um hitaveitu til Skagastrandar og leiddi það til að farið var í forhönnun hitaveitunnar og mat á arðsemi hennar.

Ekki reyndist grundvöllur fyrir veitunni, nema með óafturkræfum stofnframlögum og ekki náðist samstaða um verkefnið. Viðræður hófust aftur 2010, en þá var orðin vaxandi þörf á endurnýjun aðveitupípunnar til Blönduóss og þurfti því að taka ákvörðun um hvort ný pípa hefði flutningsgetu eingöngu fyrir Blönduós eða einnig fyrir Skagaströnd.

Við arðsemisútreikninga kom í ljós að til að veitan stæði undir sér þyrfti 260 m.kr. óafturkræft stofnframlag frá Skagaströnd. Um þetta náðist samkomulag við sveitarfélagið Skagaströnd og voru samningar undirritaðir 30. des 2011 sem fólu í sér að RARIK legði hitaveitu til Skagastrandar og verklok yrðu fyrir árslok 2013.

Helstu verkþættir

Verkefnið skiptist í nokkra meginþætti og eru helstir þeirra endurnýjun á stofnpípunni frá Reykjum til Blönduóss, um 13 km leið, bygging þriggja nýrra dælustöðva, ný stofnlögn milli Blönduóss og Skagastrandar, um 21 km, 10 km dreifikerfi innanbæjar á Skagaströnd og rúmlega 230 tengigrindur í hús á Skagaströnd og dreifbýli. Þá var boruð ný vinnsluhola á Reykjum til að mæta álagsaukningu vegna Skagastrandar. Auk þess var lagður ljósleiðari milli Reykja og Skagastrandar fyrir stýringar á veitunni og ljósleiðararör í hvert hús á Skagaströnd fyrir sveitarfélagið.

Lagningu pípunnar milli Reykja og Blönduóss og byggingu dælustöðvar á Blönduósi lauk árið 2012 og var vatni hleypt á kerfið í október 2012. Stofnpípan milli Blönduóss og Skagastrandar var lögð á árinu 2013, ásamt innanbæjarkerfinu á Skagaströnd og tveim dælustöðvum. Fyrsta húsið á Skagaströnd var tengt 27. október 2013 og var veitan formlega tekin í notkun þann 1. nóvember.

Á árinu tókst að ljúka uppsetningu mæligrinda í öll hús og tæpur helmingur hafði þegar hafið viðskipti í árslok. Mikill áhugi var á að tengjast veitunni, en aðgengi að pípulagningaverktökum tafði framkvæmdir hjá íbúum. Hitastig vatnsins reyndist 61°C við bæjarmörk en mun hækka með aukinni notkun. Ágætlega tókst að tryggja stöðugt rennsli í gegnum bæinn til að halda uppi ásættanlegum vatnshita þrátt fyrir að fáir viðskiptavinir væru tengdir.

Nýjustu tækni er beitt við mælingu og álestrar verða rafrænar og því verða allir reikningar byggðir á raunverulegri notkun, í stað þess að áætla milli álestra eins og algengast er. Sama verðskrá mun gilda fyrir allt veitusvæðið.

Í heildina tókst verkið mjög vel og stóðust bæði upphafleg kostnaðaráætlun og tímaáætlun, þrátt fyrir viðbætur og breytingar sem ekki voru fyrir séðar. Heildarkostnaður við verkið var áætlaður um 1.117 milljónir króna, þar af var kostnaður við borun og virkjun nýrrar holu að Reykjum um 160 milljónir og endurnýjun stofnlagnar frá Reykjum til Blönduóss um 346 milljónir.

Gert er ráð fyrir að lokið verði við að tengja flest hús á Skagaströnd við veituna á fyrri hluta ársins 2014.



Ný 1.000 metra hola var boruð á Reykjum við Húnavelli.





Innanhúss fundur hjá RARIK.

STARFSEMIN

Upplýsinga og tölvukerfi

Megin upplýsingakerfi RARIK er í sýndarumhverfi í tölvusal að Dvergshöfða 2 og tengjast allar skrifstofur og starfsstöðvar um IP og ADSL net Símans. Á árinu voru vélbúnaður og hugbúnaður kerfisins uppfærðir auk þess sem hafist var handa við að uppfæra megininnviði nettenginga og þráðlauss nets fyrirtækisins. Á árinu var gert sérstakt átak í upplýsingaöryggismálum og verður því framhaldið á árinu 2014 þó það verk sé reyndar viðvarandi og stöðugt í endurskoðun. Unnið var að verklagsreglum um stjórnkerfi upplýsingaöryggis ásamt leiðbeiningum og reglum um upplýsingakerfi. Þessi vinna ásamt öðru er lítur að öryggi upplýsingakerfa hefur staðið yfir um nokkurt skeið en verklagsreglurnar voru formlega samþykktar í janúar 2014.

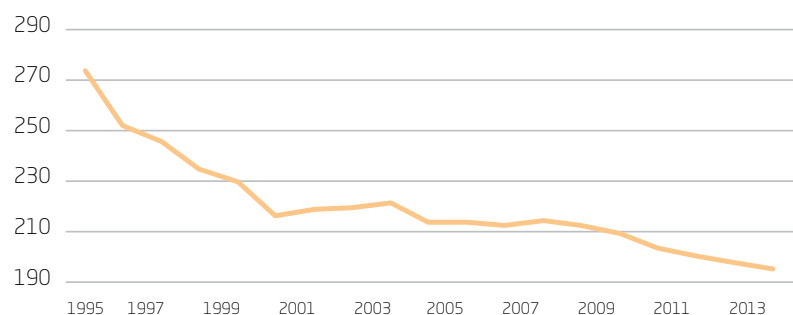
Handbók

Sem fyrr var unnið að ýmsum verkefnum tengdum Handbók RARIK á árinu 2013. Ný skjöl í handbókinni varða m.a. skjalfestingu á stefnu RARIK í fjárfestingum, endurnýjun skjala er snúa að varmaorkumælum og skjölum er snúa að verklagi ef grípa þarf til skömmtunar raforku. Auk þess var unnið að skjalfestingu og endurnýjun ýmissa skjala sem snúa að upplýsingatæknimálum og upplýsingaöryggi.

Skjalfesting og framkvæmd innra eftirlits með varmaorkumælum, var tekin út á árinu 2013. RARIK stóðst úttektina og fékk í kjölfarið heimild Neytendastofu til að nota innra eftirlit í stað löggildingar fyrir varmaorkumæla. Þar með hefur RARIK fengið viðurkenningu á innra eftirliti sínu fyrir alla sölumæla fyrirtækisins.

STARFSMANNAFJÖLDI RARIK

1995-2013



Auk hefðbundinna innri og ytri úttekta á handbók RARIK á árinu 2013 var ráðgjafafyrirtækið Deloitte fengið til að rýna innra eftirlit RARIK. Niðurstöður þeirrar skoðunar nýttast meðal annars í frekari vinnu í Handbók RARIK.

Öryggismál

Á árinu 2013 fór fram reglubundin viðhaldsskoðun á öryggisstjórnunarkerfi RARIK auk skoðana á nýjum og breyttum virkjum samkvæmt kröfum Mannvirkjastofnunar. Athugasemdir við skoðanir á virkjum voru flestar vegna skorts á upplýsingum um skref- og snertispennu. Nokkrum vandkvæðum er bundið að nálgast þessi gildi fyrir dreifikerfi í þéttbýli en milli dreififyrirtækja er ágætt samstarf til að ráða bót á því. Verkfræðistofur voru fengnar til ráðgjafar og verður niðurstaðan hýst hjá Mannvirkjastofnun.

Unnar hafa verið skýrslur í DMM kerfi RARIK til að halda utan um skoðanir og eftirlit kerfishluta þar sem greinargóðar upplýsingar eru birtar um skoðunar- og eftirlitsáætlun næstu ára auk upplýsinga um hvaða kerfishlutar voru skoðaðir á síðasta tímabili.

Haldnir voru fundir með starfsmönnum um öryggi og verklag þar sem farið var yfir hugtök eins og öryggismenningu og öryggisbrag auk þess sem afleiðingar rafmagnsslysa voru rífaðar upp.

Samvinna er hafin á milli RARIK og OR um kennslu á verklagi við vinnu í staurum, skilgreiningu búnaðar við þá vinnu og þjálfun í að bjarga mönnum úr staur ef eitt-hvað kemur fyrir.

Starfsmannamál

Hefðbundin skyndihjálparnámskeið voru haldin á öllum rekstrarsvæðum RARIK í samvinnu við Rauða krossinn. Starfsmenn RARIK eru oft við erfið störf utan alfaraleiðar og fjarri heilsugæslu og því nauðsynlegt að þeir kunni vel til fyrstu hjálpar.

Á árinu bauð fyrirtækið upp á heilsufarsmælingu sem stóð öllum starfsmönnum til boða og nýttu flestir sér það. Almennt má segja að heilsufar starfsmanna hafi verið gott og fjarvistir vegna veikinda hafa verið í lágmarki. Samhliða þessu hafa starfsmenn stóraukið hreyfingu og má þar nefna að starfsmenn hafa tekið þátt í átakinu Hjólað í vinnuna frá upphafi. Auk þess fóru misstórir hópar starfsmanna í ýmsar gönguferðir og má þar nefna staði eins og brúnir Látrabjargs í Vesturbyggð.

Félagsstarf

Félagsstarf var með hefðbundnum hætti á árinu 2013. Haldin var sameiginleg árshátíð í Reykjavík og þorablót víða um land. Þá voru að venju haldin golfmót og að þessu sinni var golfmót RARIK haldið á Seyðisfirði í ágúst í tengslum við 100 ára afmælishátíð Fjarðarselsvirkjunar. Þá stóðu starfsmannafélögin fyrir utanlandsferðum á árinu eins og oft áður.



STARFSMENN OG ÁRSVERK				
	RARIK	Orkusalan	RED	Samtals
Ársverk	186	13,7	1,3	201
Starfsmenn	182	13	1	196

Frá æfingu í félagabjörgun.

100 ÁRA AFMÆLI FJARÐARSELVIRKJUNAR Í SEYÐISFIRÐI

Á síðasta ári voru liðin 100 ár frá því að Fjarðarselsvirkjun í Seyðisfirði tók til starfa. Fjarðarselsvirkjun er elsta starfhæfa virkjun landsins og markaði tilkoma hennar afgerandi tímamót í tæknilegu tilliti. Segja má að með Fjarðarselsvirkjun hefjist nútíma rafveiturekstur hér á landi því hún var fyrsta rafveitan með riðstraum, sem var tæknibylting, á meðan aðrar veitur byggðar á þessum tíma notuðu jafnstraum. Riðstraumstæknin var forsenda þess að hægt var að flytja raforkuna þá vegalengd sem er frá virkjuninni og þar með að rafvæða öll heimilin í bæjarfélaginu. Auk þess að vera fyrsta riðstraumsvirkjun á Íslandi var frá henni lögð fyrsta háspennulögnin. Þá var hún einnig aflstöð fyrstu eiginlegu bæjarveitunnar á Íslandi.

Framkvæmdir við Fjarðarselsvirkjun hófust vorið 1913 og lauk um haustið og var rafmagni hleypt á veituna og rafljós kveikt í bænum 13. október. RARIK keypti Rafveitu Seyðisfjarðar í ársbyrjun 1957 og tók við rekstrinum ári síðar og hefur rekið hana síðan.

Fjarðarselsvirkjun þykir ekki stór á nútíma mælikvarða. Hún hefur engu að síður verið stækkuð frá upphaflegri mynd og er nú liðlega 200 kW. Þrátt fyrir það er hún ekki mikið breytt frá upphafi. Fyrsti vatnshverfillinn er enn í virkjuninni ásamt tilheyrandi búnaði.

Á undanförunum árum hefur RARIK lagt áherslu á það vægi sem virkjunin hefur í raforkusögu landsins og hefur hún verið til sýnis fyrir innlenda og erlenda gesti. Sett hefur verið upp minjasýning í stöðvarhúsinu og stöðvarhúsið og næsta nágrenni lagfært. Sýningin ber yfirskriftina: „Fyrrum var í Fjarðarseli“. Þessi vísir að safni hefur vakið verðskuldaða athygli ferðamanna og er safnið opið eftir samkomulagi. Áfram verður lögð áhersla á varðveislu hennar fremur en framleiðslu raforku. Hún er einstakt dæmi um framsýni og kjark Seyðfirðinga í byrjun síðustu aldar, minnisvarði sem komandi kynslóðir munu eiga kost á að skoða.



Upphaflegur rafali úr Fjarðarselsvirkjun.



Árið 2013 voru liðin 100 ár frá því að Fjarðarselsvirkjun í Seyðisfirði tók til starfa. Með tilkomu hennar urðu tímamót í rafveitustri á Íslandi því hún er fyrsta rafveitan með riðstraum og frá henni var lögð fyrsta háspennulögnin hér á landi.



Horft frá bænum Tatvan (80–90.000 manns) í áttina að Nemrut fjallinu, en rannsóknarsvæði RTE eru í norðurhlíðum þess.

RARIK ORKUÞRÓUN EHF.

Árið 2013 var sjötta rekstrarár RARIK Orkuþróunar ehf. en fyrirtækið er dótturfélag RARIK ohf. og heldur utan um ráðgjafa- og þróunarverkefni RARIK hér heima og erlendis. Erlent heiti félagsins er RARIK Energy Development Ltd. og gengur það undir nafninu RED í daglegri umfjöllun.

Verkefni innanlands

Hólmsárvirkjun

RED hefur unnið að undirbúningi virkjunar í Hólmsá fyrir Orkusöluna. Sumarið 2013 boraði Ræktunarsamband Flóa og Skeiða tvær nýjar rannsóknarholur á Hrífunesheiði með annarri tækni en áður sem gaf betri árangur. Ný skýrsla um „Tilhögun og umhverfi“ fyrir Hólmsárvirkjun neðri við Atley var gefin út í júlí 2013. Þá var gefin út í nóvember skýrsla um jarðfræðirannsóknir á svæðinu „Hólmsárvirkjun Hydroelectric Project (HEP) – Geological Observations 2011–2012“.

Unnið er að endurnýjun forhönnunar sem tekur mið af breyttum forsendum við gangnagerð sem og annari útfærslu þar sem stöðvarhús er staðsett í Atleyjarfellinu og frárennslisgöng fara í gegnum Hrífunesheiði.

Sjávarorka

Snemma sumars 2013 voru gerðar straummælingar á svæðinu út af Stykkishólmi til að finna ákjósanlegan stað fyrir tilraun með hverfil svipuðum þeim sem hægt verður að nota í framtíðinni í Röstinni. Mælingarnar sýndu að besti staðurinn er á milli Skoreyjar og Eyjagafls. Ólíklegt er að straumþyngri álar finnist heldur en á umræddum stað en hafa verður í huga að til að virkja megi sjávarföll þarf að fara saman nokkurt dýpi og straumhraði.

Á árinu 2014 er fyrirhugað að fram fari langtíma mæling með straumsjá á milli Skoreyjar og Eyjagafls. Farið verður í markvissari mælingar í Röstinni.

Verkefni erlendis

RARIK Turkison Enerji Ltd. - RTE

Í september 2013 var undirritaður samningur á milli RARIK Turkison Enerji (RTE), félags í 61,66% eigu RARIK Orkuþróunar (RED) og í 38,34% eigu EFLU verkfræðistofu, og tyrkneska orkufyrirtækisins Zorlu Enerji AS um virkjun jarðvarma við fjallið Nemrut í Austur-Tyrklandi. Stofnað var nýtt fyrirtæki, Nemrut Jeotermal Elektrik Üretimi AS (Nemrut Jeotermal), í eigu Zorlu og RTE, sem mun annast frekari rannsóknir á

svæðinu og síðan boranir vegna jarðvarmavirkjunar sem ætlað er að framleiða allt að 100-150 MWe af rafmagni og leggja til heitt vatn fyrir hitaveitur á svæðinu.

Tyrkneski samstarfsaðillinn, Zorlu Enerji, er öflugt orkufyrirtæki með umfangsmikla starfsemi. Fyrirtækið á meðal annars og rekur stærstu jarðvarmavirkjun í Tyrklandi sem nýverið var stækkuð um 80 MWe í 95 MWe. Zorlu samstæðan er eitt af stærri og öflugri fyrirtækjum í Tyrklandi í einkaeigu og veltir samstæðan árlega sem samsvorar um 650 milljörðum ISK. Aðkoma Zorlu sem leiðandi aðila styrkir verkefnið og tryggir áframhaldandi rannsóknir og framkvæmdir á svæðinu.

Í september var einnig gengið frá framlengingu á rannsóknarleyfi fyrir Nemrut 2 svæðið og vinnsluleyfi fyrir Nemrut 1 til 30 ára. Með þeim samningum seldu RED og EFLA þau tvö leyfi sem þau hafa verið með í Nemrut yfir til nýs fyrirtækis Nemrut Jeothermal sem þau eiga 25% hlut í. Kanadískt fyrirtæki að nafni Quantec var fengið í haust til þess að annast yfirborðsmælingar á Nemrut svæðinu, úrvinnslu úr þeim og gerð 1D og 3D móðela af jarðhitakerfinu. EFLA og RED munu ásamt ÍSOR og bandaríska fyrirtækinu Geologica annast yfirferð mæligagna, frekari úrvinnslu og koma með tillögur um boranir sem hefjast næsta sumar.

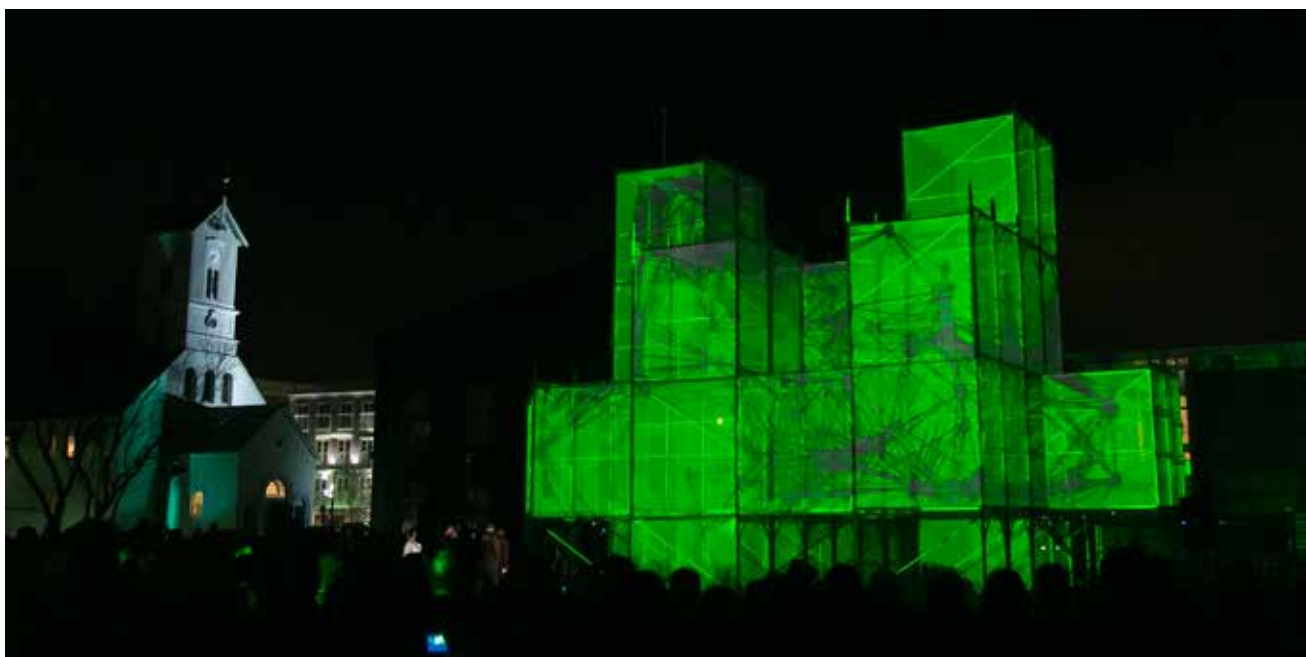
Skrifstofu RTE í Ankara hefur núna verið lokað og er RTE tímabundið í umsjá lög- manna RTE í Ankara.

Gangi allt að óskum og verði árangur borana í Nemrut góður mun nýja fyrirtækið Nemrut Jeothermal ráðast í virkjunar- og hitaveituframkvæmdir á svæðinu. Fjárfesting RED/EFLU í Tyrklandi mun þá skila sér til baka og tekjur skapast vegna vinnu við undirbúning og framkvæmdir og góður arður verða til, ef fram fer sem horfir.

Framkvæmdirnar í Tyrklandi fela m.a. í sér útflutning á sérhæfðri þekkingu Íslendinga á sviði orkumála og nýtingu umhverfissvænna orkulinda. Verkefnið skapar störf fyrir starfsmenn EFLU og RARIK og hugsanlega fleiri íslenska sérfræðinga í Tyrklandi og nýting jarðvarmans við Nemrut mun hafa jákvæð áhrif á umhverfið og bæta lífsgæði í nálægum byggðum og draga úr notkun á lífrænu eldsneyti. Heimamenn hafa miklar væntingar til verkefnisins og ekki síst til þekkingar Íslendinga á fjölbreyttri nýtingu á jarðhita.



Steinar Friðgeirsson, framkvæmdastjóri RED, afhenti Veysel Yurdakul, héraðstjóra í Bitlis (Provence), umsókn um vinnsluleyfi fyrir Nemrut 1 svæði (RTE) til 30 ára. Með þeim á myndinni er Bahadır Erdogan, tyrkneskur framkvæmdastjóri RTE.



ORKUSALAN EHF.

Hlutverk Orkusölnunnar er að framleiða, kaupa og selja rafmagn til einstaklinga, fyrirtækja og stofnana um land allt. Orkusalan leggur áherslu á samkeppnishæf verð, einfalda þjónustu og jákvæða þjónustuupplifun.

Stefna Orkusölnunnar er að bæta lífskjör almennings með því að skapa nýja möguleika í framleiðslu og sölu á endurnýjanlegri orku. Orkusalan byggir á einfaldri þjónustu á hagstæðu verði.

Gildi Orkusölnunnar eru fagmennska, liðsandi, hugrekki og gleði.

Árið 2013 var sjöunda heila starfsár Orkusölnunnar ehf., en hún er dótturfyrirtæki í 100% eigu RARIK ohf. Með breytingum á raforkulögum í janúar 2005, var sala á raforku gefin frjálts gagngert í þeim tilgangi að innleiða samkeppni í raforkusölu. Orkusalan ehf. starfar einungis á samkeppnismarkaði og er með næstmestu markaðshlutdeild í raforkusölu á almennum markaði auk þess að eiga og reka fimm virkjanir víða um land.

Afkoma ársins

Rekstrartekjur ársins voru 4.442 milljónir króna og rekstrargjöld 3.498 milljónum króna. Rekstrarhagnaður (EBIT) nam því 944 milljónum króna. EBITDA hlutfall ársins 2013 er 25,6%. Hrein fjármagnsgjöld námu 243 milljónum króna og að teknu tilliti til fjármagnskostnaðar og skatta er hagnaður samkvæmt rekstrarreikningi 561 milljón króna samanborið við 496 milljónir króna á árinu 2012. Hagnaður ársins var um 65 milljónir króna umfram áætlun en vöxtur á markaði Orkusölnunnar var mun hraðari en áætlanir gerðu ráð fyrir.

Samkvæmt efnahagsreikningi í árslok 2013 voru heildareignir 10.802 milljón króna. Heildarskuldir voru 4.142 milljónir króna og eigið fé 6.661 milljón króna. Eiginfjárhlutfall Orkusölnunnar er 61,7%.

Á árinu voru 13,7 ársverk hjá Orkusölnunni sem er sami fjöldi ársverka og á árinu 2012. Laun og launatengd gjöld hækkuðu um 0,3% á milli ára.

Raflistaverk sem afhjúpað var á Austurvelli við opnun Vetrarhátíðar 2013. Opnunaratriðið fékk Lúðurinn – Íslensku auglýsingaverðlaunin sem besti viðburður ársins 2013.

Undanfarin misseri hefur verið unnið að endurnýjun Rjúkandavirkjunar í Fossá við Ólafsvík. Vél- og rafbúnaður virkjunarinnar hefur verið endurnýjaður og virkjað rennsli aukið. Uppsett afli virkjunarinnar eykst úr 1MW í 1,8MW.



Framleiðsla og innkaup

Heildarmarkaður Orkusölnunnar á árinu 2013 var 971 GWh. Hefðbundin skipting milli forgangsorku og ótryggðrar orku leið undir lok þegar Landsvirkjun hætti að selja ótrygga orku í upphafi árs 2012. Á árinu 2013 bauð Landsvirkjun í staðinn svokallaða jafnorku á sambærilegu verði og árið áður en þau kjör voru jafnframt mun betri en áður hafði sést á forgangsortumarkaði. Jafnorka til húshitunar bauðst einnig áfram til skilgreindra aðila með rafhitun. Vegna þessa voru orkukaup Orkusölnunnar ennþá óvenju hagstæð á árinu 2013.

Framleiðsla virkjana Orkusölnunnar var 264 GWh og hefur hún aldrei verið meiri þrátt fyrir að Rjúkandavirkjun hafi verið stöðvuð snemma árs vegna endurnýjunar og stækkunar. Mjög vel gekk að spá fyrir um forgangsortumarkaðinn 2013 og var frávikkið aðeins um 0,9%.

Nær öll orkuöflun umfram eigin framleiðslu á árinu 2013 kom frá Landsvirkjun en hlutur smærri framleiðanda var einungis um 16 GWh.

Bilun varð í gangráði einnar af vélum Skeiðsfossvirkjunar sem truflaði orkuvinnslu lítilsháttar en á árinu urðu engar stórvægilegar bilanir í virkjunum Orkusölnunnar og almennt litlar truflanir á rekstri.

Á árinu var ráðist í endurnýjun á klæðningu Smyrlabjargaárvirkjunar þar sem eldri klæðning var farin að láta verulega á sjá.

Áfram var unnið að hönnun á endurnýjun Grímsárvirkjunar en stefnt er á að endurnýja raflagnir og stjórnkerfi ásamt því að yfirfara og endurnýja vélbúnað á árinu 2014. Í lok síðasta árs fór fram útboð vegna endurnýjunar á stjórnkerfi, segulmögnun og gangráði og í kjölfarið var gengið til samninga við GUGLER Water Turbines í Austurríki en fyrirtækið átti hagstæðasta tilboðið í verkið.

Rjúkandavirkjun - endurnýjun og stækkun

Orkusalan hefur undanfarin misseri unnið að endurnýjun Rjúkandavirkjunar í Fossá við Ólafsvík en virkjunin var reist á árunum 1951 – 1954.

Ákveðið var að endurnýja vél- og rafbúnað virkjunarinnar ásamt því að stækka hana með því að auka virkjað rennsli. Til að ná þessum markmiðum var þrýstipípa virkjunarinnar endurnýjuð og stíflumannvirki hækkuð og endurbætt.

HELSTU KENNITÖLUR RjúKANDAVIRKJUNAR:		
	Fyrir endurnýjun	Eftir endurnýjun
Virkjuð fallhæð	187 m	188 m
Virkjað rennsli	0,7 m ³ /s	1,1 m ³ /s
Uppsett afl	1,0 MW	1,8 MW
Árleg orkuframléiðsla	7,5–8,3 GWh	13–14 GWh
Lengd þrýstípípu	1.420 m	1.420 m
Gerð vélar	Turgo	Pelton með lóðréttum ás

Verkfræðistofa Norðurlands sá um hönnun og umsjón framkvæmda og verkfræðistofan EFLA um hönnun rafbúnaðar.

Á árinu 2012 var samið við GUGLER Water Turbines í Austurríki um kaup á vél- og rafbúnaði og við APS Norway um Flowtite GRP þrýstípípu fyrir virkjunina.

Á fyrstu mánuðum ársins 2013 voru helstu framkvæmdir vegna endurnýjunar og stækkunar Rjúkandavirkjunar boðnar út. Samið var við RBC vélaleigu og verktaka um lagningu þrýstípunnar og við Skipavík um endurbætur á stíflumannvirkjum og breytingar á stöðvarhúsi. Þá hafa heimamenn unnið við ýmsa minni verkþætti.

Framkvæmdir tóku nokkuð lengri tíma en upphaflega var gert ráð fyrir þar sem ákveðið var að ráðast í nokkrar endurbætur á stöðvarhúsi umfram þær sem nauðsynlegar voru til að koma nýjum búnaði fyrir. Þá var veðurfar síðastliðið sumar og haust fremur óhagstætt til framkvæmda. Gangsetning endurnýjaðrar virkjunar var í ársbyrjun 2014.

Hólmsárvirkjun

Á árinu hélt Orkusalan áfram undirbúningi vegna virkjunar Hólmsár, í Vestur – Skaftafellssýslu, í samstarfi við Landsvirkjun. Orkusalan er með helmings hlutdeild í virkjun Hólmsár á móti Landsvirkjun. Reiknað er með að uppsett afl virkjunarinnar verði um 65 MW.

Verkefnisstjórn 3. áfanga áætlunar um vernd og orkunýtingu landsvæða (rammaáætlunar) kynnti drög að tillögu sinni um flokkun virkjunarkosta í sérstakri áfangaskýrslu í lok árs 2013.

Í viðauka við erindisbréf verkefnisstjórnar beindi umhverfis- og auðlindaráðuneytið þeim tilmælum til hennar að forgangsraða vinnu sinni þannig að hún framkvæmdi, eins fljótt og auðið er, faglegt mat á tilteknum þáttum varðandi átta virkjunarkosti. Einn af þessum kostum var Hólmsárvirkjun neðri við Atley sem ekki fékk fullnægjandi mat í meðförum fyrri verkefnisstjórnar, skv. viðauka erindisbréfsins.

Í þeim drögum sem nú liggja fyrir kemur fram að verkefnisstjórn taldi nægjanleg grunn gögn liggja fyrir til að unnt væri að ljúka mati virkjunarkostsins við Hólmsárvirkjun neðri við Atley. Þrátt fyrir það hefur verkefnisstjórnin ákveðið að þetta mat skuli ekki fara fram. Orkusalan harmaði þá niðurstöðu og hefur óskað eftir að sem fyrst verði lokið rökstuddu mati á röðun Hólmsárvirkjunar neðri við Atley í rammaáætlun.

Sala og markaðsmál

Undanfarin ár hefur verið unnið markvisst að því að byggja upp ímynd Orkusölnunnar sem nýtt, ferskt og leiðandi fyrirtæki á raforkumarkaði. Fyrirtækið hefur á þessum tíma birt nýstárlegar auglýsingar sem hafa bæði vakið eftirtekt og aukið vitund viðskiptavina um fyrirtækið. Árið 2013 var því starfi fram haldið og farið í nýja auglýsingaherferð undir yfirskriftinni „Orka fyrir Ísland – raforkusala um allt land“.



Strætóskýlin Sólskýli og Skúmaskot við Hringbraut voru endurnýjuð á árinu og voru jafnframt tilnefnd til Lúðursins – Íslensku auglýsingaverðlaunanna sem bestu umhverfisauglýsingar ársins 2013.

Á árinu var tekin í notkun snjöll útgáfa af vef Orkusölnnar sem var valinn besti Íslenski vefurinn á árinu 2012. Vefur Orkusölnnar greinir nú þau tæki sem sækja upplýsingar á hann og aðlagar vefurinn sig að skjástærð og eiginleikum hvers tækis þannig að aðgengi að upplýsingum og þjónustu sé eins og best verður á kosið. Þá var áfram unnið að því að koma Orkusölnni fyrir á helstu samfélagsmiðlum sem í dag henta sérstaklega vel til að ná til víðtæks hóps án mikils tilkostnaðar í samanburði við aðra miðla.

Orkusalan hélt áfram samstarfi við Höfuðborgarstofu um Vetrarhátíð í Reykjavík. Þar var meðal annars boðið upp á samkeppni um hönnun á raflistaverki sem afhjúpað var á Austurvelli við opnun Vetrarhátíðar 2013. Opnunaratriðið fékk Lúðurinn - Íslensku auglýsingaverðlaunin sem besti viðburður ársins 2013.

Stöðugt er unnið að því hjá Orkusölnni að auka þjónustu við viðskiptavinum. Einn af þjónustubáttum Orkusölnnar er að aðstoða viðskiptavinum við hagræðingu vegna raforkunotkunar. Á árinu var unnið með nýsköpunarfyrirtækinu ReMake Electric og voru vörur þeirra til raforkueftirlits kynntar fyrir núverandi og nýjum viðskiptavinum Orkusölnnar með það fyrir augum að lækka kostnað þeirra við raforkukaup.

Orkusalan hefur verið í farsælu samstarfi við Stúdentaráð Háskóla Íslands undanfarin ár og hélt það samstarf áfram á árinu 2013 en Orkusalan tryggir stúdentum meðal annars ódýrara rafmagn og skemmtileg upphitun strætóskýli við Hringbraut. Á árinu voru strætóskýlin við Hringbraut endurnýjuð og gátu stúdentar við Háskóla Íslands og aðrir vegfarendur valið um bjartar hliðar Sólskýlis eða dekkri hliðar Skúmaskots. Voru Sólskýli og Skúmaskot jafnframt tilnefnd til Lúðursins - Íslensku auglýsingaverðlaunanna sem bestu umhverfisauglýsingar ársins 2013.

Markaðsstarf Orkusölnnar hefur skilað aukinni vitund og jákvæðu viðhorfi til fyrirtækisins og áframhaldandi fjölgun nýrra viðskiptavina, en viðskiptavinir Orkusölnnar hafa aldrei verið fleiri en í dag.

Horfur

Horfur í rekstri Orkusölnnar eru áfram góðar og reksturinn er traustur. Gert er ráð fyrir að rekstrarhagnaður (EBITDA) ársins 2014 verði 1.148 milljónir króna eða tæplega 25% EBITDA hlutfall og er það í samræmi við markmið stjórnar Orkusölnnar. Áætluð afkoma Orkusölnnar fyrir rekstrarárið 2014 er um 604 milljónir króna sem er um 8% betri afkoma en árið 2013. Orkusalan var eitt raforkusólufyrirtækja í hópi framúrskarandi fyrirtækja á Íslandi að mati Creditinfo á árinu 2013, annað árið í röð, en einungis um 1% fyrirtækja á Íslandi komast í þann hóp.

Ljóst er að sú óvissa sem enn ríkir um afdrif Hólmsárvirkjunar í áætlun um vernd og orkunýtingu landsvæða (rammaáætlun) mun veikja og hafa skaðleg áhrif á samkeppnisstöðu Orkusölnnar. Hún setur jafnframt áform fyrirtækisins um orkuöflun fyrir almennan markað í uppnám enda er Hólmsárvirkjun eini virkjanakosturinn sem Orkusalan er með í vinnslu. Það leiðir til þess að Orkusalan mun í framtíðinni þurfa að byggja orkuöflun sína að stórum hluta á framleiðslu helstu keppinautanna á markaðnum nema eitthvað nýtt komi til.

Frá því að samkeppni var innleidd á raforkumarkaði hefur söluhluti raforku ekki haldið í við vísitölu neysluverðs og hækkar ekki í samræmi við sérleyfisþættina. Það er glögg merki um að samkeppnin er að skila ávinningi til neytenda.

EFNISYFIRLIT ÁRSREIKNINGS 2013

	Bls.
Skýrsla og yfirlýsing stjórnar og forstjóra	30
Áritun endurskoðenda	31
Rekstrarreikningur ársins 2013	32
Yfirlit um heildarafkomu ársins 2013	33
Efnahagsreikningur 31. desember 2013	34
Eiginfjáryfirlit árið 2013	35
Sjóðstreymisyfirlit ársins 2013	36
Skýringar	37-57

VIÐAUKAR

	Bls.
Yfirlýsing um stjórnarhætti	58
English summary	61

Athugið! Þessi reikningur sem hér er birtur er eftirprentun og því er ekki hægt að útiloka hugsanlegar ritvillur.



SKÝRSLA OG YFIRLÝSING STJÓRNAR OG FORSTJÓRA

Rarik ohf. var stofnað 1. ágúst 2006 og tók yfir rekstur og eignir Rafmagnsveitna ríkisins. Fyrirtækið annast dreifingu á rafmagni í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65/2003. Orkusalan ehf., Rarik orkuþróun ehf. og Ljós og gagnaleiðari ehf. eru dótturfélög Rarik og alfarið í eigu þess. Orkusalan sér um framleiðslu og sölu rafmagns, Rarik Orkuþróun vinnur að uppbyggingu og þróun hvers konar orkukerfa og Ljós og gagnaleiðari annast rekstur ljósleiðara.

Ársreikningurinn hefur að geyma samstæðureikning Rarik ohf. og dótturfyrirtækja. Samkvæmt rekstrarreikningi námu tekjur samstæðunnar 11.793 milljónum króna, rekstrargjöld 9.108 milljónum króna og rekstrarhagnaður fyrir fjármagnsliði nam 2.684 milljónum króna. Fjármagnsgjöld nettó námu 867 milljónum króna. Áhrif hlutdeildarfélagssins Landsnets hf. voru jákvæð um 491 milljónir króna. Hagnaður og heildarhagnaður ársins 2013 að teknu tilliti til tekjuskatts nam 1.946 milljónum króna.

Eignir samkvæmt efnahagsreikningi námu 46.787 milljónum króna í árslok. Eigið fé félagsins nam 27.144 milljónum króna eða 58% af heildareignum. Stjórn félagsins leggur til að greiddur verði arður á árinu 2014 allt að fjárhæð 310 milljónum króna til hluthafa. Að öðru leyti er vísað til ársreikningsins varðandi ráðstöfun hagnaðar og breytingar á eigin fé. Hlutfé félagsins nam 5.000 milljónum króna og er það allt í eigu ríkissjóðs og breyttist fjöldi hluthafa ekki á árinu.

Vísað er til skýringar nr. 23 vegna áhættustýringar samstæðunnar.

Stjórnarhættir

Stjórn Rarik ohf. leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og hefur sett sér starfsreglur þar sem valdsvið stjórnar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Starfsreglur stjórnar voru síðast endurskoðaðar í júní 2011. Nánari grein er gerð fyrir stjórnarháttum í sérstökum kafla, sem er hluti af ársreikningnum.

Yfirlýsing stjórnar og forstjóra

Samkvæmt bestu vitneskju stjórnar og forstjóra er ársreikningur samstæðunnar í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu og er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögga mynd af eignum, skuldum og fjárhagsstöðu 31. desember 2013 og rekstrarafkomu samstæðunnar og breytingu á handbæru fé á árinu 2013.

Jafnframt er það álit stjórnar og forstjóra að ársreikningurinn gefi glögg yfirlit um þróun og árangur í rekstri félagsins, stöðu þess og lýsi helstu áhættuþáttum sem fyrirtækið býr við.

Stjórn og forstjóri Rarik ohf. hafa í dag yfirfarið samstæðuársreikning félagsins fyrir árið 2013 og staðfesta hann með undirritun sinni og leggja til við aðalfund félagsins að samþykkja ársreikninginn.

Reykjavík, 27. febrúar 2014

Í stjórn Rarik ohf



Árni Steinar Jóhannsson
formaður



Ingibjörg Sigmundsdóttir



Valdimar Guðmannsson



Hilmar Gunnlaugsson



Huld Aðalbjarnardóttir



Trygvi Þór Haraldsson
forstjóri

ÁRITUN ENDURSKOÐENDA

Til stjórnar og hluthafa

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Rarik ohf. fyrir árið 2013. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, rekstrarreikning, yfirlit um heildarafkomu efnahagsreikning, eiginfjáryfirlit, sjóðstreymisyfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Ábyrgð stjórnenda á ársreikningnum

Stjórnendur eru ábyrgir fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu. Ábyrgðin felur í sér að skipuleggja, innleiða og viðhalda innra eftirliti sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings sem er í meginatriðum án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Ábyrgð stjórnenda nær einnig til þess að beitt sé viðeigandi reikningsskilaaðferðum og mati miðað við aðstæður.

Ábyrgð endurskoðenda

Ábyrgð okkar felst í því álit sem við látum í ljós á ársreikningnum á grundvelli endurskoðunarinnar. Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Samkvæmt því ber okkur að fara eftir settum siðareglum og skipuleggja og haga endurskoðuninni þannig að nægjanleg víska fái um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka.

Endurskoðunin felur í sér aðgerðir til staðfestingar á fjárhæðum og öðrum upplýsingum í ársreikningnum. Val endurskoðunar- aðgerða byggir á faglegu mati endurskoðandans, þar með talið á þeirri hættu að verulegir annmarkar séu á ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka. Við áhættumatið er tekið tillit til þess innra eftirlits sem varðar gerð og glögga framsetningu ársreiknings, til þess að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits félagsins. Endurskoðunin felur einnig í sér mat á þeim reikningsskila- og matsaðferðum sem stjórnendur nota við gerð ársreikningsins sem og mat á framsetningu hans í heild.

Við teljum að við endurskoðunina hafi verið aflað nægjanlegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Álit

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu fyrirtækisins á árinu 2013, fjárhagsstöðu þess 31. desember 2013 og breytingu á handbæru fé á árinu 2013, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Staðfesting vegna skýrslu stjórnar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Ríkisendurskoðun, 27. febrúar 2014


Sveinn Arason
ríkisendurskoðandi


Sigurður Þósson
endurskoðandi

REKSTRARREIKNINGUR ÁRSINS 2013

	Skýr.	2013	2012
Rekstrartekjur			
Raforkusala		3.730.930	3.768.733
Dreifing raforku		6.564.863	6.248.542
Sala á heitu vatni		532.571	502.473
Aðrar tekjur	5	<u>964.203</u>	<u>891.955</u>
		<u>11.792.567</u>	<u>11.411.703</u>
Rekstrargjöld			
Orkukaup og orkuframleiðsla		3.172.647	3.075.307
Rekstur veitukerfa		4.708.429	4.275.268
Annar rekstrarkostnaður		<u>1.227.241</u>	<u>1.077.279</u>
	6	<u>9.108.317</u>	<u>8.427.854</u>
		<u>2.684.250</u>	<u>2.983.849</u>
Fjármunatekjur og (fjármagnsgjöld)			
Fjármunatekjur		308.387	156.260
Fjármagnsgjöld		<u>(1.175.190)</u>	<u>(1.438.271)</u>
	9	<u>(866.803)</u>	<u>(1.282.011)</u>
Hagnaður fyrir áhrif hlutdeildarfélagss og tekjuskatt		1.817.447	1.701.838
Áhrif hlutdeildarféлага	12	<u>491.483</u>	<u>180.295</u>
Hagnaður fyrir tekjuskatt		2.308.930	1.882.133
Tekjuskattur	10	<u>(362.331)</u>	<u>(340.967)</u>
Hagnaður ársins		<u>1.946.599</u>	<u>1.541.166</u>
Hagnaður á hlut			
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	19	0,39	0,31
EBITDA og afskriftir			
EBITDA		4.299.845	4.350.919
Afskriftir	11	1.615.595	1.367.070

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar á bls. 37 til 57 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

YFIRLIT UM HEILDARAFKOMU ÁRSINS 2013

	Skýr.	2013	2012
Hagnaður ársins.....		<u>1.946.599</u>	<u>1.541.166</u>
Aðrar tekjur og gjöld færð á eigið fé			
Sem ekki verða endurflokkaðar í rekstrarreikning			
Endurmat fastafjármuna		0	5.798.259
Tekjuskattur af endurmati	10	<u>0</u>	<u>(1.159.651)</u>
		<u>0</u>	<u>4.638.608</u>
Heildarhagnaður ársins		<u><u>1.946.599</u></u>	<u><u>6.179.774</u></u>

Skýringar á bls. 37 til 57 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2013

Eignir	Skýr.	2013	2012
Rekstrarfjármunir	11	40.410.666	38.258.826
Eignarhlutir í hlutdeildarfélagi	12	3.476.948	2.985.465
Eignarhlutir í öðrum félögum	13	23.156	23.156
Fastafjármunir samtals		<u>43.910.770</u>	<u>41.267.447</u>
Birgðir	15	820.994	712.607
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	16	1.842.533	1.800.193
Handbært fé	17	212.817	788.457
Veltufjármunir samtals		<u>2.876.344</u>	<u>3.301.257</u>
Eignir samtals		<u>46.787.114</u>	<u>44.568.704</u>
Eigið fé og skuldir			
Eigið fé			
Hlutfé		5.000.000	5.000.000
Yfirverðsreikningur		6.756.019	6.756.019
Endurmatsreikningur		11.401.245	11.790.162
Óráðstafað eigið fé		3.986.542	1.961.026
Eigið fé samtals	18	<u>27.143.806</u>	<u>25.507.207</u>
Langtímaskuldir			
Skuldir til langs tíma	20	15.152.699	14.890.919
Skuldbinding vegna niðurrífs	21	655.823	625.977
Tekjuskattsskuldbinding	14	753.187	526.890
Langtímaskuldir samtals		<u>16.561.709</u>	<u>16.043.786</u>
Skammtímaskuldir			
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	22	1.641.873	1.760.518
Tekjuskattur til greiðslu	10	137.552	115.358
Skuldir við lánastofnanir	20	1.302.174	1.141.835
Skammtímaskuldir samtals		<u>3.081.599</u>	<u>3.017.711</u>
Skuldir samtals		<u>19.643.308</u>	<u>19.061.497</u>
Eigið fé og skuldir samtals		<u>46.787.114</u>	<u>44.568.704</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar á bls. 37 til 57 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

EIGINFJÁRYFIRLIT ÁRIÐ 2013

	Hlutfé	Yfirverðs- reikningur	Endurmats- reikningur	Óráðstafað eigið fé	Samtals
1. janúar til 31. desember 2012					
Eigið fé 1. janúar 2012	5.000.000	9.565.330	8.293.587	(3.531.484)	19.327.433
Heildarhagnaður ársins			4.638.608	1.541.166	6.179.774
Endurmat leyst upp á móti afskriftum og tekjuskatti			(1.142.033)	1.142.033	0
Hækkun hlutfjár – lækkun yfirverðsreiknings	2.809.311	(2.809.311)			0
Lækkun hlutfjár – jöfnun taps	(2.809.311)			2.809.311	0
Eigið fé 31. desember 2012	<u>5.000.000</u>	<u>6.756.019</u>	<u>11.790.162</u>	<u>1.961.026</u>	<u>25.507.207</u>
1. janúar til 31. desember 2013					
Eigið fé 1. janúar 2013	5.000.000	6.756.019	11.790.162	1.961.026	25.507.207
Heildarhagnaður ársins			0	1.946.599	1.946.599
Endurmat leyst upp á móti afskriftum og tekjuskatti			(388.917)	388.917	0
Greiddur arður 0,06 kr á hlut				(310.000)	(310.000)
Eigið fé 31. desember 2013	<u>5.000.000</u>	<u>6.756.019</u>	<u>11.401.245</u>	<u>3.986.542</u>	<u>27.143.806</u>

Skýringar á bls. 37 til 57 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

SJÓÐSTREYMISYFIRLIT ÁRSINS 2013

	Skýr.	2013	2012
Rekstrarhreyfingar			
Hagnaður ársins		1.946.599	1.541.166
Rekstrarliðir sem hafa ekki áhrif á fjárstreymi:			
Söluhagnaður eigna		(1.332)	(132)
Breyting niðurrifsskuldbindingar	21	(33.014)	(22.321)
Afskriftir	8	1.615.595	1.367.070
Áhrif hlutdeildarfélags	12	(491.483)	(180.295)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	9	866.803	1.282.011
Frestaður tekjuskattur	14	224.776	225.196
Hreint veltufé frá rekstri fyrir vexti og skatta		<u>4.127.944</u>	<u>4.212.695</u>
Birgðir, hækkun		(108.386)	(89.962)
Skammtímakröfur, hækkun		(33.333)	(130.515)
Skammtímaskuldir, hækkun (lækkun)		250.696	(145.174)
Handbært fé frá rekstri fyrir vexti og skatta		<u>4.236.921</u>	<u>3.847.044</u>
Innheimtar vaxtatekjur		74.961	60.749
Greidd vaxtagjöld		(656.554)	(629.537)
Greiddur tekjuskattur		(113.840)	(21.586)
Handbært fé frá rekstri		<u>3.541.488</u>	<u>3.256.670</u>
Fjárfestingarhreyfingar			
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(3.775.589)	(3.235.478)
Söluverð seldra rekstrarfjármuna		9.485	3.099
Sala eignarhluta í öðrum félögum og mótekinn arður		865	362.819
Fjárfestingarhreyfingar		<u>(3.765.239)</u>	<u>(2.869.560)</u>
Fjármögnunarhreyfingar			
Greiddur arður		(310.000)	0
Ný langtímalán		1.000.000	1.000.000
Afborganir langtímalána		(1.141.433)	(1.030.946)
Yfirdráttur, breyting		114.146	0
Fjármögnunarhreyfingar		<u>(337.287)</u>	<u>(30.946)</u>
(Lækkun) hækkun á handbæru fé		(561.038)	356.164
Gengismunur af handbæru fé		(14.602)	6.044
Handbært fé í ársbyrjun		788.457	426.249
Handbært fé í lok ársins		<u>212.817</u>	<u>788.457</u>
Fjárfestingar- og fjármögnunarhreyfingar án greiðsluáhrifa			
Ný langtímalán		232.982	0
Skammtímaskuldir		(232.982)	0

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

Skýringar á bls. 37 til 57 eru óaðskiljanlegur hluti ársreikningsins.

EFNISYFIRLIT SKÝRINGA 2013

	Bls.
1. Félagið	38
2. Grundvöllur reikningsskilanna	38
3. Ákvörðun gangvirðis	38
4. Starfsþáttayfirlit	39
5. Aðrar tekjur	41
6. Rekstrarkostnaður	41
7. Laun og launatengd gjöld	41
8. Afskriftir	41
9. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld	42
10. Tekjuskattur	42
11. Rekstrarfjármunir	43
12. Hlutdeildarfélag	44
13. Önnur félög	44
14. Skatteign/tekjuskattsskuldbinding	44
15. Birgðir	45
16. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	45
17. Handbært fé	45
18. Eigið fé	45
19. Hagnaður á hlut	45
20. Vaxtaberandi skuldir	45
21. Skuldbinding vegna niðurrifs	46
22. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir	47
23. Stýring fjármálagregrar áhættu og fjármálagerningar	47
24. Tengdir aðilar	51
25. Fyrirtæki í samstæðunni	51
26. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir	52



SKÝRINGAR

1. Félagið

Rarik ohf. er opinbert hlutafélag með lögheimili að Bíldshöfða 9 í Reykjavík. Samstæðuársreikningur félagsins fyrir árið 2013 hefur að geyma ársreikning félagsins og dótturfélaga þess sem vísað er til í heild sem „samstæðunnar“ og til einstakra félaga sem „samstæðufélaga“ og hlutdeild samstæðunnar í hlutdeildarfélögum. Aðalstarfsemi fyrirtækisins er framleiðsla, sala og dreifing á raforku og heitu vatni til neytenda.

2. Grundvöllur reikningsskilanna

a. Yfirlýsing um að alþjóðlegum reikningsskilastöðlum sé fylgt

Ársreikningur samstæðunnar er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið staðfestir af Evrópusambandinu.

Stjórn félagsins staðfesti ársreikninginn 27. febrúar 2014.

Veittar eru upplýsingar um reikningsskilaaðferðir samstæðunnar í skýringu 26.

b. Grundvöllur matsaðferða

Reikningsskil samstæðunnar eru gerð á grundvelli kostnaðarverðs, að því undanskildu að eignarhlutir í öðrum félögum eru færðir á gangvirði gegnum rekstrarreikning, jafnframt sem virkjanir og dreifikerfi samstæðunnar eru færð á endurmetnu kostnaðarverði. Fjallað er um mat á gangvirði í skýringu nr. 3.

c. Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningur samstæðunnar er birtur í íslenskum krónum, sem er starfrækslugjaldmiðill félagsins. Allar fjárhæðir eru birtar í þúsundum nema annað sé tekið fram.

d. Mat og ákvarðanir stjórnenda við beitingu reikningsskilaaðferða

Gerð ársreiknings í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegar niðurstöður kunna að verða frábrugðnar þessu mati.

Mat og forsendur þess eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Upplýsingar um mat stjórnenda og ákvarðanir teknar við beitingu reikningsskilaaðferða sem hafa veruleg áhrif á ársreikninginn er að finna í eftirfarandi skýringum:

- Skýring nr. 3 - ákvörðun gangvirðis
- Skýring nr. 14 - skatteign/tekjuskattsskuldbinding
- Skýring nr. 21 - skuldbinding vegna niðurrifs

3. Ákvörðun gangvirðis

Nokkrar reikningsskilaaðferðir og skýringar félagsins krefjast þess að gangvirði sé ákvarðað, bæði fyrir fjáreignir og fjárskuldir og aðrar eignir og skuldir. Gangvirði hefur verið ákvarðað vegna mats og/eða skýringa samkvæmt eftirfarandi aðferðum. Þar sem við á eru frekari upplýsingar um forsendur gangvirðis eigna eða skulda í skýringum um viðkomandi eignir eða skuldir.

a. Rekstrarfjármunir

Gangvirði framleiðslukerfa sem sætt hafa sérstöku endurmati er ákvarðað út frá tekjuvirði viðkomandi eignar. Það felur í sér að lagt er mat á tekjustrauma af viðkomandi eign og þeir núvirtir með viðeigandi ávöxtunarkröfu.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

3. Ákvörðun gangvirðis, frh.:

a. Rekstrarfjármunir, frh.:

Dreifiveita

Rekstrarfjármunir dreifiveitu voru endurmetnir miðað við 31. desember 2012. Endurmatið var unnið af starfsmönnum félagsins. Endurmatið er miðað við endurmatsgrunn eigna félagsins fyrir Orkustofnun. Endurmat eigna dreifiveitu á árinu 2012 nam 3.474 milljónum kr. Óháðir sérfræðingar voru fengnir til að meta hvort vísbendingar væru um virðisrýrnun með því að meta nýtingarvirði eigna dreifiveitu. Við mat á nýtingarvirði rekstrarfjármuna dreifiveitunnar var litið til tekjumarka dreifiveitu sem lýst er í skýringu 26 i). Við ákvörðun núvirðis dreifiveitu var notast við meðaltalsfjármagnskostnaðar 5,01%. Vöxtur tekna dreifiveitu var metinn 0,4% - 7,9% árin 2013- 2035 en enginn vöxtur eftir það. EBITDA-hlutfall var metið 34% til 44% á spátímabilinu. Gert er ráð fyrir að nýting tekjumarka félagsins sé 100% frá árinu 2017. Ekki voru vísbendingar á virðisrýrnun miðað við framangreindar forsendur.

Virkjanir

Virkjanir samstæðunnar voru endurmetnar miðað við 31. desember 2012 og var endurmatið unnið af óháðum sérfræðingi. Mat tekna félags var byggt á verðum í 12 ára heildsölusamningum Landsvirkjunar. Byggt var á rekstrar-kostnaði fyrri ára og hann framreiknaður. Ávöxtunarkrafa var metin 5,5%. Endurmat virkjana á árinu 2012 nam 2.325 milljónum kr.

b. Fjárfestingar í hlutabréfum

Gangvirði fjáreigna, þar sem gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning, er fundið með hliðsjón af markaðsverði þeirra á uppgjörssdegi.

c. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Gangvirði viðskiptakrafna og annarra krafna er metið á núvirði vænts framtíðargreiðsluflæðis, sem afvaxtað er á markaðsvöxtum uppgjörssdags.

d. Fjárskuldir sem ekki eru afleiðusamningar

Gangvirði fjárskulda, sem einungis er ákvarðað vegna skýringa, er reiknað með því að núvirða framtíðargreiðslur höfuðstóls og vaxta með markaðsvöxtum á uppgjörssdegi.

4. Starfsspáttayfirlit

Félagið hefur eftirfarandi starfsspætti:

Raforkudreifing

Til orkudreifingar telst sá hluti starfseminnar sem er háður sérleyfi um dreifingu rafmagns samkvæmt raforkulögum, án þátttöku í sameiginlegri starfsemi ss. yfirstjórn.

Raforkusala

Undir raforkusölu fellur sala og framleiðsla raforku.

Annað

Undir annað telst rekstur hitaveitna, kostnaður við yfirstjórn, rekstur stoðdeilda, tekjur vegna nýrra viðskiptavina og önnur starfsemi.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

4. Starfsþáttayfirlit frh.:

Starfsþáttaupplýsingar eru birtar eftir rekstrarsviðum samstæðunnar samkvæmt skipulagi og innri upplýsingagiöf hennar.

Rekstrarstarfsþættir

	Raforkudreifing	Raforkusala	Annað	Samtals
Árið 2013				
Tekjur frá viðskiptamönnum	6.564.863	3.730.930	1.496.774	11.792.567
Innri sala	<u>17.979</u>	<u>683.692</u>	<u>136.854</u>	<u>838.525</u>
Tekjur samtals	6.582.842	4.414.622	1.633.628	12.631.092
Rekstrarafkoma starfsþátta	1.537.662	944.123	202.465	2.684.250
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals				(866.803)
Áhrif hlutdeildarféлага				491.483
Tekjuskattur				<u>(362.331)</u>
Hagnaður ársins				<u>1.946.599</u>
Eignir starfsþátta	27.460.304	9.849.353	3.101.009	40.410.666
Óskiptar eignir				<u>6.376.448</u>
Eignir samtals	<u>27.460.304</u>	<u>9.849.353</u>	<u>3.101.009</u>	<u>46.787.114</u>
Óskiptar skuldir				19.643.308
Fjárfestingar	2.716.141	327.215	732.233	3.775.589
Afskriftir	1.276.985	190.562	148.048	1.615.595
Árið 2012				
Tekjur frá viðskiptamönnum	6.248.542	3.768.733	1.394.428	11.411.703
Innri sala	<u>17.345</u>	<u>395.375</u>	<u>132.711</u>	<u>545.431</u>
Tekjur samtals	6.265.887	4.164.108	1.527.139	11.957.134
Rekstrarafkoma starfsþátta	1.862.241	927.248	194.360	2.983.849
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld samtals				(1.282.011)
Áhrif hlutdeildarféлага				180.295
Tekjuskattur				<u>(340.967)</u>
Hagnaður ársins				<u>1.541.166</u>
Eignir starfsþátta	26.025.764	9.712.700	2.520.362	38.258.826
Óskiptar eignir				<u>6.309.878</u>
Eignir samtals	<u>26.025.764</u>	<u>9.712.700</u>	<u>2.520.362</u>	<u>44.568.704</u>
Óskiptar skuldir				19.061.497
Fjárfestingar	2.618.885	61.034	555.559	3.235.478
Afskriftir	1.111.215	140.666	115.189	1.367.070

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

5. Aðrar tekjur**Aðrar tekjur greinast þannig:**

	2013	2012
Tengigjöld	433.434	357.074
Seld þjónusta	530.769	534.881
	<u>964.203</u>	<u>891.955</u>

6. Rekstrarkostnaður**Rekstrarkostnaður greinist þannig eftir eðli kostnaðar:**

Orkuflutningur	1.461.726	1.326.321
Orkukaup	2.814.677	2.671.247
Laun og launatengd gjöld	1.707.456	1.686.760
Afskriftir	1.615.595	1.367.070
Annar kostnaður	1.508.863	1.376.456
Annar rekstrarkostnaður samtals	<u>9.108.317</u>	<u>8.427.854</u>

7. Laun og launatengd gjöld**Laun og launatengd gjöld greinast þannig:**

Laun	1.652.746	1.595.448
Greitt í lífeyrissjóði vegna iðgjaldatengdra lífeyriskerfa	202.535	203.369
Önnur launatengd gjöld	253.146	246.211
Laun og launatengd gjöld greinast samtals	<u>2.108.427</u>	<u>2.045.028</u>

Laun skiptast þannig:

Rekstur veitukerfa	936.119	924.291
Orkukaup og orkuframleiðsla	72.110	71.237
Annar rekstrarkostnaður	699.227	691.232
Eignfært á framkvæmdir	400.971	358.268
Laun og launatengd gjöld samtals	<u>2.108.427</u>	<u>2.045.028</u>

Ársverk	201	204
---------------	-----	-----

Laun stjórnna, forstjóra og framkvæmdastjóra voru sem hér segir í millj. kr.:

Laun stjórnna í samstæðunni	10	10
Laun forstjóra	16	14
Laun sex framkvæmdastjóra	82	82

8. Afskriftir**Afskriftir greinast þannig:**

Afskrift rekstrarfjármuna, sbr. skýringu 11	<u>1.615.595</u>	<u>1.367.070</u>
---	------------------	------------------

Afskriftir skiptast þannig á rekstrarliði:

Rekstur veitukerfa	1.376.568	1.169.905
Orkukaup og orkuframleiðsla	190.562	140.666
Annar rekstrarkostnaður	48.465	56.499
Afskriftir færðar í rekstrarreikning	<u>1.615.595</u>	<u>1.367.070</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

9. Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld greinast þannig:

	2013	2012
Vaxtatekjur af lánum og kröfum	74.400	60.820
Arðstekjur	865	1.720
Gangvirðisbreyting hlutabréfa	0	93.720
Gjaldeyrismunur	<u>233.122</u>	<u>0</u>
Fjármunatekjur samtals	<u>308.387</u>	<u>156.260</u>
Vaxtagjöld	(649.439)	(636.286)
Verðbætur	(462.891)	(510.727)
Gjaldeyrismunur	0	(226.954)
Vextir af niðurrifsskuldbindingu	<u>(62.860)</u>	<u>(64.304)</u>
Fjármagnsgjöld samtals	<u>(1.175.190)</u>	<u>(1.438.271)</u>
Hrein fjármagnsgjöld samtals	<u>(866.803)</u>	<u>(1.282.011)</u>

10. Tekjuskattur

Tekjuskattur í rekstrarreikningi greinist þannig:

Frestaður tekjuskattur

Tekjuskattur ársins	<u>(224.779)</u>	<u>(225.609)</u>
Gjaldfærður tekjuskattur	<u>(224.779)</u>	<u>(225.609)</u>

Tekjuskattur til greiðslu

Vegna ársins	<u>(137.552)</u>	<u>(115.358)</u>
Tekjuskattur til greiðslu samtals	<u>(137.552)</u>	<u>(115.358)</u>

Tekjuskattur í rekstrarreikningi samtals	(362.331)	(340.967)
--	-----------	-----------

Afstemming á virku skatthlutfalli

	2013		2012	
Hagnaður ársins		1.946.599		1.541.166
Tekjuskattur		<u>362.331</u>		<u>340.967</u>
Hagnaður án tekjuskatts		<u>2.308.930</u>		<u>1.882.133</u>
Tekjuskattur samkvæmt gildandi skatthlutfalli	20,0%	(461.786)	20,0%	(376.427)
Leiðréttingar fyrra árs	0,0%	0	1,0%	(18.632)
Áhrif hlutdeildarfélags	(4,3%)	98.297	(1,9%)	36.059
Aðrir liðir	(0,1%)	<u>1.158</u>	(1,0%)	<u>18.033</u>
Virkur tekjuskattur	(15,7%)	<u>(362.331)</u>	18,1%	<u>(340.967)</u>

Tekjuskattur færður á meðal annarra tekna og gjalda færðra á eigið fé greinist þannig:

	2013	2012
Tekjuskattur af endurmati	<u>0</u>	<u>(1.159.651)</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

11. Rekstrarfjármunir**Rekstrarfjármunir greinast þannig:**

	Virkjanir	Veitukerfi	Aðrir rekstrarfjármunir	Samtals
Kostnaðarverð				
Staða 1. janúar 2012	7.894.338	26.850.297	1.522.138	36.266.773
Endurflokkað	91.763	(93.698)	1.934	0
Viðbætur á tímabilinu	61.034	3.128.900	45.544	3.235.478
Endurmat, tekjuvirði	2.324.652	3.473.607	0	5.798.259
Jöfnun afskrifta vegna endurmats	(682.643)	(5.832.547)	0	(6.515.190)
Selt og aflagt	0	(2.000)	(965)	(2.965)
Staða 31. desember 2012	9.689.144	27.524.560	1.568.651	38.782.355
Staða 1. janúar 2013	9.689.144	27.524.560	1.568.651	38.782.355
Viðbætur á tímabilinu	327.215	3.356.617	91.757	3.775.589
Selt og aflagt		(4.617)	(3.537)	(8.154)
Staða 31. desember 2013	10.016.359	30.876.560	1.656.871	42.549.790
Afskriftir				
Staða 1. janúar 2012	543.104	4.674.074	454.471	5.671.649
Endurflokkað	0	(1.369)	1.369	0
Afskriftir ársins	139.539	1.159.842	67.689	1.367.070
Jöfnun afskrifta vegna endurmats	(682.643)	(5.832.547)	0	(6.515.190)
Staða 31. desember 2012	0	0	523.529	523.529
Staða 1. janúar 2013	0	0	523.529	523.529
Afskriftir ársins	189.481	1.369.232	56.882	1.615.595
Staða 31. desember 2013	189.481	1.369.232	580.411	2.139.124
Bókfært verð				
1. janúar 2012	7.351.234	22.176.223	1.067.667	30.595.124
31. desember 2012 og 1. janúar 2013.....	9.689.144	27.524.560	1.045.122	38.258.826
31. desember 2013	9.826.878	29.507.328	1.076.460	40.410.666
Bókfært verð án endurmats 31. desember 2012	4.877.402	21.221.965	849.273	26.948.640
Bókfært verð án endurmats 31. desember 2013	4.934.784	23.430.277	897.053	29.262.114

Fasteignamat og vátryggingaverð

Fasteignamat þeirra eigna fyrirtækisins sem metnar eru í fasteignamati nam um 2,6 milljörðum króna (2012: 2,6 milljörðum króna). Vátryggingafjárhæð eigna fyrirtækisins er um 6,6 milljarðar króna (2012: 6,1 milljarðar króna). Vátryggingarfjárhæð viðlagatryggingar rekstrarfjármuna samstæðunnar nam 59,6 milljörðum króna í árslok 2013 (2012: 55,3 milljörðum króna).

Veðsetningar

Engin veðskuldabréf eru hjá samstæðunni í árslok 2013 og engar eignir veðsettar.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

12. Hlutdeildarfélag

Hlutdeild samstæðunnar í hagnaði hlutdeildarfélags nam 491 millj. kr. (2012: 180 millj. kr.) og hlutdeild í öðrum tekjum og gjöldum færðra á eigið fé nam 0 millj. kr. (2012: 0 millj. kr.)

Eignarhlutur í hlutdeildarfélagi er eftirfarandi:

	Eignar- hlutur	Bókfært verð	Heildar- eignir	Heildar- skuldir	Tekjur	Hagnaður
31. desember 2013						
Landsnet hf.	22,51%	3.476.948	77.608.115	62.161.882	13.874.282	2.183.398
31. desember 2012						
Landsnet hf.	22,51%	2.985.465	74.872.872	61.610.037	12.344.462	800.953

13. Önnur félög

Eignarhlutir í öðrum félögum greinast þannig:

	2013 Bókfært verð	2012 Bókfært verð
Óskráð félög	23.156	23.156

14. Skatteign/tekjuskattsskuldbinding

Skatteign/tekjuskattsskuldbinding samstæðunnar greinist þannig: 2012

2013

(Tekjuskattsskuldbinding) skatteign 1. janúar	(526.890)	858.466
Tekjuskattur af endurmati	0	(1.159.651)
Frestaður tekjuskattur ársins	(224.779)	(225.609)
Aðrir liðir	0	(96)
Áhrif samsköttunar	(1.518)	0
(Tekjuskattsskuldbinding) skatteign 31. desember	(753.187)	(526.890)

(Tekjuskattsskuldbinding) skatteign greinist þannig í árslok:

Rekstrarfjármunir	(1.196.683)	(1.264.547)
Viðskiptakröfur	(1.979)	4.900
Skuldbinding vegna niðurrifs	131.165	125.195
Frestaður gengismunur	(15.872)	44.315
Yfirfæranlegt skattalegt tap	330.182	563.247
Tekjuskattsskuldbinding 31. desember	(753.187)	(526.890)

Yfirfæranlegt skattalegt tap

Miðað við núgildandi skattalöggjöf er yfirfæranlegt skattalegt tap nýtanlegt á móti skattskyldum hagnaði innan 10 ára frá því það myndast. Það er mat stjórnenda að rekstur félagsins á næstu árum muni skapa skattskyldar tekjur og að yfirfæranlegt skattalegt tap muni nýtast að fullu. Yfirfæranlegt skattalegt tap í árslok er nýtanlegt sem hér segir:

	2013	2012
Yfirfæranlegt tap ársins 2008, nýtanlegt til 2018	1.567.934	2.756.575
Yfirfæranlegt tap ársins 2009, nýtanlegt til 2019	33.447	33.447
Yfirfæranlegt tap ársins 2012, nýtanlegt til 2022	0	26.212
Yfirfæranlegt tap ársins 2013, nýtanlegt til 2023	49.527	-
Yfirfæranlegt tap samtals	1.650.908	2.816.234

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

15. Birgðir		
<i>Birgðir greinast þannig:</i>	2013	2012
Efnisbirgðir, varahlutir	820.994	712.607
16. Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur		
<i>Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur greinast þannig:</i>		
Viðskiptakröfur	2.014.801	2.003.830
Aðrar skammtímakröfur	10.382	14.363
Niðurfærsla viðskiptakrafna	(182.650)	(218.000)
	<u>1.842.533</u>	<u>1.800.193</u>
17. Handbært fé		
<i>Handbært fé greinist þannig:</i>		
Óbundnar innistæður	212.817	788.457
18. Eigið fé		
<i>Hlutfé</i>		
Heildarhlutfé félagsins samkvæmt samþykktum þess er 5.000 millj. kr. í árslok. Eitt atkvæði fylgir hverjum einnar krónu hluta í félaginu auk réttar til arðgreiðslu. Allt hlutfé félagsins hefur verið greitt.		
<i>Yfirverðsreikningur</i>		
Yfirverðsreikningur samanstendur af innborguðu hlutfé umfram nafnverð 1 kr. á hlut.		
<i>Endurmatsreikningur</i>		
Endurmatsreikningurinn samanstendur af endurmati virkjana og dreifikerfis til gangvirðis að teknu tilliti til skattáhrifa.		
<i>Arður</i>		
Félagið greiddi út 310 millj. kr. arð á árinu 2013. Enginn arður var greiddur til hluthafa á árinu 2012. Fyrir liggur tillaga frá stjórn um úthlutun arðs á árinu 2014 allt að fjárhæð 310 millj. kr (0,06 kr. á hlut).		
19. Hagnaður á hlut		
<i>Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut:</i>	2013	2012
Hagnaður	1.946.599	1.541.166
<i>Vegjð meðaltal hlutabréfa:</i>		
Hlutir 1. janúar - 31. desember	5.000.000	5.000.000
Vegjð meðaltal útistandandi hluta þann 31. desember	5.000.000	5.000.000
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut	0,39	0,31
20. Vaxtaberandi skuldir		
Vaxtaberandi skuldir greinast þannig: Frekari upplýsingar um vaxtaáhættu og gengisáhættu eru veittar í skýringu 23.		
<i>Skuldir til langs tíma</i>	2013	2012
Óveðtryggð bankalán	2.669.681	3.609.708
Óveðtryggð skuldabréfaútgáfa	13.671.046	12.423.046
	<u>16.340.727</u>	<u>16.032.754</u>
Næsta árs afborgun langtímaskulda	(1.188.028)	(1.141.835)
	<u>15.152.699</u>	<u>14.890.919</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

20. Vaxtaberandi skuldir, frh.:

Skammtímaskuldir	2013	2012
Skuldir við lánastofnanir	0	0
Næsta árs afborgun langtímaskulda	1.188.028	1.141.835
Yfirdráttur	114.146	0
	<u>1.302.174</u>	<u>1.141.835</u>
Vaxtaberandi skuldir samtals	<u>16.454.873</u>	<u>16.032.754</u>

Skilmálar vaxtaberandi skulda

Upplýsingar um samningsbundin ákvæði vaxtaberandi skulda samstæðunnar, sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði greinast þannig:

	2013			2012	
	Lokagjald.	Meðalvextir	Eftirstöðvar	Meðalvextir	Eftirstöðvar
Skuldir í erlendum gjaldmiðlum:					
Skuldir í CHF	2017	0,4%	624.561	0,4%	849.882
Skuldir í EUR	2017	0,7%	1.797.578	0,9%	2.421.195
Skuldir í USD	2018	0,6%	247.542	0,8%	338.631
			<u>2.669.681</u>		<u>3.609.708</u>
Skuldir í íslenskum krónum:					
Verðtryggðar	2014-2033	4,6%	13.671.046	4,8%	12.423.046
Yfirdráttur	2014	10,60%	114.146		0
			<u>13.785.192</u>		<u>12.423.046</u>
Vaxtaberandi skuldir í efnahagsreikningi samtals			<u>16.454.873</u>		<u>16.032.754</u>

Samningsbundar afborganir langtímaskulda greinast þannig á næstu ár:	2013	2012
Árið 2013	-	1.141.835
Árið 2014	1.188.028	1.171.119
Árið 2015	4.603.861	4.469.734
Árið 2016	3.478.944	3.384.502
Árið 2017	1.129.936	1.112.772
Árið 2018	544.171	472.719
Síðar	5.395.787	4.280.073
Vaxtaberandi langtímaskuldir samtals, þ.m.t. næsta árs afborgun.....	<u>16.340.727</u>	<u>16.032.754</u>

21. Skuldbinding vegna niðurrifs

Breyting skuldbindingar vegna niðurrifs greinist þannig:

Staða 1. janúar	625.977	583.994
Gjaldfært á árinu	(33.014)	(22.321)
Vextir og verðbætur	62.860	64.304
Staða 31. desember	<u>655.823</u>	<u>625.977</u>

Samkvæmt alþjóðlegum reikningsskilastöðlum skal stofnverð rekstrarfjármuna innifela áætlaðan kostnað við niðurrif þeirra að lokinni notkun. Mynduð er skuldbinding vegna þessa meðal langtímaskulda. Útreikningur á fjárhæð skuldbindingarinnar byggðist á núvirði á áætlaðs niðurrifskostnaðar loftlína m.v. forsendur um hlutfall niðurrifskostnaðar af byggingu lína og um endingartíma þeirra. Vextir á niðurrifskostnað voru 6,9% á árinu 2013 (2012: 6,9%) að viðbætti verðtryggingu. Engin ný loftlína var byggð á árunum 2013 og 2012.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

22. Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir**Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir greinast þannig:**

	2013	2012
Viðskiptaskuldir	1.152.218	1.047.571
Aðrar skammtímaskuldir	489.655	712.947
Viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir samtals	<u>1.641.873</u>	<u>1.760.518</u>

23. Stýring fjármálalegrar áhættu og fjármálagerningar**Yfirlit****Fjármálagerningum samstæðunnar fylgir eftirfarandi áhætta:**

Lánsáhætta
Lausafjárahætta
Markaðsáhætta

Eftirfarandi eru upplýsingar um fjármálalega áhættu samstæðunnar, markmið, stefnu og aðferðir við að meta og draga úr áhættunni.

Markmið samstæðunnar er að uppgötva og greina áhættu sem hún býr við, setja viðmið um áhættutöku og hafa eftirlit með henni.

Stjórn félagsins ber að hafa eftirlit með fjármálalegri áhættu félagsins. Til að sinna því hefur stjórnin sótt ráðgjöf til utanaðkomandi ráðgjafa.

Lánsáhætta

Lánsáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi samstæðunnar ef viðskiptamaður eða mótaðili í fjármálagerningi getur ekki staðið við umsamdar skuldbindingar sínar. Lánsáhætta samstæðunnar er einkum vegna viðskiptakrafna.

Viðskiptakröfur og aðrar kröfur

Lánsáhætta samstæðunnar ræðst einkum af fjárhagsstöðu og starfsemi einstakra viðskiptamanna. Viðskiptakröfur og aðrar kröfur samstæðunnar eru á einstaklinga, fyrirtæki og stórnotendur. Dreifing viðskiptakrafna eftir viðskiptavinum er nokkuð jöfn.

Flestir viðskiptamenn samstæðunnar hafa átt í áralöngum viðskiptum við það og tapaðar viðskiptakröfur hafa verið lágt hlutfall af veltu. Innheimtudeild samstæðunnar vinnur eftir ákveðnum reglum sem miða að því að draga úr lánsáhættu.

Félagið myndar niðurfærslu vegna áætlaðrar virðisýrnunar á viðskiptakröfum, öðrum kröfum og fjárfestingum.

Mesta mögulega tap vegna lánsáhættu

Mesta mögulega tap samstæðunnar vegna fjáreigna er bókfært verð þeirra, sem var eftirfarandi í árslok:

	2013	2012
Viðskiptakröfur og aðrar skammtímakröfur	2.025.183	2.018.193
Handbært fé	<u>212.817</u>	<u>788.457</u>
	<u>2.238.000</u>	<u>2.806.650</u>
Mesta mögulega tapsáhætta viðskiptakrafna á reikningsskiladegi eftir viðskiptavinum:		
Almennir orkunotendur	1.462.204	1.547.061
Aðrar viðskiptakröfur	<u>552.597</u>	<u>456.769</u>
	<u>2.014.801</u>	<u>2.003.830</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

23. Fjármálagæringar, frh.:

Virðisrýrnun

Aldursgreining viðskiptakrafna og niðurfærsla á reikningsskiladegi voru eftirfarandi:

	2013		2012	
	Brúttó staða	Niðurfærsla	Brúttó staða	Niðurfærsla
Ógjaldfallnar kröfur	1.534.328	0	1.553.001	0
Gjaldfallnar kröfur, 0- 30 daga	151.804	0	101.919	0
Gjaldfallnar kröfur, 31-60 daga	73.017	8.000	50.289	6.000
Gjaldfallnar kröfur, 61-90 daga	32.795	10.000	27.972	8.000
Gjaldfallnar kröfur, 91-120 daga	50.549	30.000	22.897	14.000
Gjaldfallnar kröfur, eldri en 120 daga	172.308	134.650	247.752	190.000
	<u>2.014.801</u>	<u>182.650</u>	<u>2.003.830</u>	<u>218.000</u>

Breyting niðurfærslu krafna greinist þannig:

	2013	2012
Niðurfærsla í upphafi árs	218.000	209.159
Tapaðar kröfur	(58.497)	(34.584)
Niðurfærsla ársins	<u>23.147</u>	<u>43.425</u>
Niðurfærsla viðskiptakrafna í lok árs	<u>182.650</u>	<u>218.000</u>

Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hætta á því að samstæðan geti ekki staðið við skuldbindingar sínar eftir því sem þær gjaldfalla. Markmið félagsins er að stýra lausafé þannig að tryggt sé að það hafi alltaf nægilegt laust fé til að mæta skuldbindingum sínum eftir því sem þær gjaldfalla og forðast þannig að skaða orðspor sitt.

Samstæðan hefur samið um yfirdráttarheimild að fjárhæð 1.500 millj. kr. hjá viðskiptabanka sínum Landsbankanum hf. sem félagið hafði dregið á 114 millj. kr. í árslok 2013.

Samningsbundnar greiðslur vegna fjárskulda, þar með taldir væntanlegar vaxtagreiðslur greinast þannig:

31. desember 2013

Fjármálagæringar sem ekki eru afleiður

	Bókfært verð	Samningsbundið sjóðflæði	Innan árs	Eftir 1-2 ár	Eftir 2-5 ár	Eftir meira en 5 ár
Vaxtaberandi						
langtímaskuldir	16.340.727	19.942.719	1.830.613	5.220.793	6.162.695	6.728.618
Yfirdráttarlán	114.161	114.161	114.161			
Viðskiptaskuldir	1.152.218	1.152.218	1.152.218			
Aðrar skammtímaskuldir	627.207	627.207	627.207			
Samtals	<u>18.234.313</u>	<u>21.836.305</u>	<u>3.724.199</u>	<u>5.220.793</u>	<u>6.162.695</u>	<u>6.728.618</u>

31. desember 2012

Vaxtaberandi

langtímaskuldir	16.032.754	19.800.747	1.755.600	1.757.179	10.178.242	6.109.726
Viðskiptaskuldir	1.047.571	1.047.571	1.047.571			
Aðrar skammtímaskuldir	828.305	828.305	828.305			
Samtals	<u>17.908.630</u>	<u>21.676.623</u>	<u>3.631.476</u>	<u>1.757.179</u>	<u>10.178.242</u>	<u>6.109.726</u>

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

23. Fjármálagerningar, frh.:**Markaðsáhætta**

Markaðsáhætta er hættan á því að breytingar í markaðsverði erlendra gjaldmiðla og vaxta hafi áhrif á afkomu samstæðunnar eða virði hennar í fjármálagerningum. Markmið með stýringu markaðsáhattu er að stýra og takmarka áhættu við skilgreind mörk sem stjórn hefur samþykkt.

Gengisáhætta

Samstæðan býr við gengisáhættu vegna innkaupa og lántöku í erlendum gjaldmiðlum. Starfsrækslugjaldmiðill félagsins er íslenskar krónur og eru allar tekjur þess í krónum. Hluti innkaupa er í erlendum gjaldmiðlum, aðallega í evru (EUR) og Norðurlandamyntum (NOK, DKK, SEK)

Samstæðan ver sig að jafnaði ekki fyrir gengisáhættu þar sem slíkar varnir eru ekki í boði á Íslandi.

Lántaka félagsins í erlendum gjaldmiðlum eru að stærstum hluta í evrum (EUR) en einnig í svissneskum frönskum (CHF) og bandarískum dollurum (USD). Vextir af þessum lánum hafa reynst mun lægri en þeir sem bjóðast af lánum í íslenskum krónum.

Mögulegt tap vegna gengisáhattu

Gengisáhætta samstæðunnar miðað við nafnverðisfjárhæðir er eftirfarandi:

	CHF	EUR	USD
2013			
Handbært fé	204	163.568	23.189
Langtímaskuldir	(624.560)	(1.797.578)	(247.542)
Áhætta í efnahagsreikningi	<u>(624.356)</u>	<u>(1.634.010)</u>	<u>(224.353)</u>
2012			
Handbært fé	0	208.554	7.953
Langtímaskuldir	(849.882)	(2.421.195)	(338.631)
Áhætta í efnahagsreikningi	<u>(849.882)</u>	<u>(2.212.641)</u>	<u>(330.678)</u>

Gengi helstu gjaldmiðla var eftirfarandi á árinu:

	Meðalgengi		Árslökagengi	
	2013	2012	2013	2012
CHF	132,27	133,72	129,55	141,03
EUR	162,83	161,18	158,94	170,27
USD	122,52	125,35	115,30	129,05

Næmnigreining

Styrking íslensku krónunnar um 10% gagnvart eftirfarandi gjaldmiðlum hefði hækkað afkomu ársins eftir skatt um eftirfarandi fjárhæðir. Greiningin byggir á því að allar aðrar breytur, sérstaklega vextir, haldist stöðugar. Greiningin var unnin með sambærilegum hætti fyrir árið 2012.

	2013	2012
CHF	49.948	67.991
EUR	130.721	177.011
USD	17.948	26.454

Veiking íslensku krónunnar um 10% gagnvart framangreindum gjaldmiðlum hefði haft sömu áhrif en í gagnstæða átt, að því gefnu að allar aðrar breytur hefðu haldist stöðugar.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

23. Fjármálagerningar, frh.:

Vaxtaáfhætta

Langtímalántökur félagsins í íslenskum krónum eru með föstum vöxtum, en skammtímalán eru með breytilegum vöxtum. Lántökur í erlendum gjaldmiðlum eru með breytilegum vöxtum.

Vaxtaberandi fjáreignir og fjárskuldir samstæðunnar greinast með eftirfarandi hætti í lok ársins:

Fjármálagerningar með fasta vexti	2013	2012
Fjárskuldir	(13.785.192)	(12.423.046)
Fjármálagerningar með breytilega vexti		
Handbært fé	212.817	788.457
Fjárskuldir	(2.783.827)	(3.609.708)
	<u>(2.571.010)</u>	<u>(2.821.251)</u>

Næmnigreining gangvirðis fjármálagerninga með fasta vexti

Fjármálagerningar samstæðunnar með fasta vexti eru ekki færðir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Því eiga vaxta-breytingar á uppgjörstegi ekki að hafa áhrif á rekstrarreikning félagsins.

Næmnigreining sjóðstreymis vegna fjármálagerninga með breytilega vexti

Hækkun á vöxtum um 100 punkta á uppgjörstegi 31. desember 2013 hefði lækkað eigið fé og afkomu ársins um 20,6 millj. kr (2012: 22,6 millj. kr.). Ef vextir hefðu lækkað um 100 punkta hefðu áhrifin verið þau sömu í gagnstæða átt. Þessi greining byggir á þeirri forsendu að allar aðrar breytur, sérstaklega gengi erlendra gjaldmiðla, haldist óbreyttar.

Önnur markaðsverðisáfhætta

Önnur markaðsverðisáfhætta félagsins er takmörkuð, þar sem fjárfestingar í skuldabréfum og eignarhlutum eru óverulegur hluti af starfsemi félagsins.

Samanburður á gangvirði og bókfærðu verði

Bókfært virði fjáreigna og fjárskulda í ársreikningnum er jafnt og gangvirði þeirra að undanteknum vaxtaberandi langtímaskuldum. Bókfært verð og gangvirði þeirra greinist með eftirfarandi hætti:

	2013		2012	
	Bókfært verð	Gangvirði	Bókfært verð	Gangvirði
Vaxtaberandi langtímaskuldir	<u>16.340.727</u>	<u>17.110.206</u>	<u>16.032.754</u>	<u>16.913.004</u>

Gangvirði vaxtaberandi skulda er reiknað núvirði höfuðstóls og vaxta og er afvaxtað með áhættulausum vöxtum í við-eigandi mynt auk viðeigandi áhættuálags á uppgjörstegi. Áhættuálag var metið 100 bp í árslok 2013 og 2012 og var það byggt á þeim kjörum sem félaginu hefur boðist á markaði. Gangvirðisútreikningar vaxtaberandi langtímaskulda falla undir stig 2 í stigveldi gangkerfis.

Eiginfjárstýring

Það er stefna stjórnar félagsins að eiginfjárstaða þess sé sterk til að styðja við stöðugleika í framtíðarþróun starfseminnar. Eigin fjárhlutfall samstæðunnar nam 58% í árslok 2013 (2012: 57%). Stjórn félagsins hefur ekki sett sér markmið um lágmarks eiginfjárlutfall....

Samstæðunni ber ekki að fylgja ytri reglum um lágmarkseiginfjárlutfall. Við mat á eiginfjárlutfalli samstæðunnar er litið til bókfærðs eigin fjár.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

23. Fjármálagerningar, frh.:**Flokkar fjármálagerninga**

Fjáreignir og fjárskuldir greinast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

	Fjárskuldir færðar á afskrifuðu kostnaðarverði	Lán og kröfur	Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði í gegnum rekstur	Bókfært verð
2013				
Eignarhlutir í öðrum félögum			23.156	23.156
Viðskiptakröfur		1.832.151		1.832.151
Aðrar skammtímakröfur		10.382		10.382
Handbært fé		212.817		212.817
Samtals eignir	0	2.055.350	23.156	2.078.506
Vaxtaberandi skuldir	16.454.873			16.454.873
Viðskiptaskuldir	1.152.218			1.152.218
Aðrar skammtímaskuldir	489.655			489.655
Samtals skuldir	18.096.746	0	0	18.096.746
2012				
Eignarhlutir í öðrum félögum			23.156	23.156
Viðskiptakröfur		1.785.830		1.785.830
Aðrar skammtímakröfur		14.363		14.363
Handbært fé		788.457		788.457
Samtals eignir	0	2.588.650	23.156	2.611.806
Vaxtaberandi skuldir	16.032.754			16.032.754
Viðskiptaskuldir	1.047.571			1.047.571
Aðrar skammtímaskuldir	828.305			828.305
Samtals skuldir	17.908.630	0	0	17.908.630

24. Tengdir aðilar**Skilgreining tengdra aðila**

Eigandi, hlutdeildarfélag, stjórnarmenn, stjórnendur og félag og stofnanir í þeirra eigu teljast vera tengdir aðilar félagsins.

Samstæðan keypti þjónustu af hlutdeildarfélagi sínu fyrir 1.528 m.kr. á árinu 2013 (2012: 1.514 m.kr.)

Samstæðan seldi þjónustu til hlutdeildarfélags síns fyrir 156 m.kr. á árinu 2013 (2012: 174 m. kr.)

Viðskipti við íslenska ríkið og félag og stofnanir í eigu þess eru verðlögð eins og um ótengda aðila sé að ræða.

25. Fyrirtæki í samstæðunni**Eignarhlutar í dótturfyrirtækjum greinast þannig:**

	Eignarhluti	
	2013	2012
Orkusalan ehf.	100,0%	100,0%
Rarik orkuþróun ehf.	100,0%	100,0%
Ljós og gagnaleiðari ehf.	100,0%	100,0%

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

26. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Reikningsskilaaðferðum sem lýst er hér á eftir hefur verið beitt með samræmdum hætti á öllum þeim tímabilum sem birt eru í ársreikningnum og af öllum félögum í samstæðunni félagið breytti framsetningu á rekstrarkostnaði orkuframleiðslu og sölu í rekstrarreikningi. Áhrif þessa á samanburðarár var að annar rekstrarkostnaður lækkar um 446 millj. kr.

Samstæðan hefur innleitt eftirfarandi nýja reikningsskilastaðla og breytingar á reikningsskilastöðlum frá og með 1. janúar 2013.

- IFRS 13, mat á gangvirði
- Framsetning liða annarrar heildarafkomu (breytingar á IAS 1)
- IAS 19 Starfskjör

Af ofangreindum stöðlum hafði einvörðungu IFRS 13 áhrif á reikningsskil samstæðunnar.

Gangvirðisbreytingar

IFRS 13 setur fram ramma fyrir mat á gangvirði og skýringar vegna gangvirði þegar slíks mats er krafist eða heimilað skv. IFRS. Staðallinn samræmir skilgreininingu á gangvirði sem það verð sem hefðbundin viðskipti með eign eða skuld myndu fara fram á á matsdegi. Staðallinn tekur jafnframt yfir og útvíkkar skýringarákvæði um mat á gangvirði í öðrum stöðlum þar með talinn IFRS 7, fjármálagerningar: skýringar. Staðallinn setur fram kröfur um upplýsingagjöf er varðar gangvirði og hefur samstæðan sett fram viðbótarskýringar vegna þessa. Upptaka staðalsins hafði ekki áhrif á mat eigna eða skulda samstæðunnar.

a) Grundvöllur samstæðu

(i) Dótturfélög

Dótturfélög eru þau félög þar sem samstæðan fer með yfirráð. Yfirráð eru til staðar þegar samstæðan hefur vald til að stjórna fjárhags- og rekstrarstefnu félags í þeim tilgangi að hagnast á starfsemi þess. Við mat á yfirráðum er tekið tillit til mögulegs atkvæðisréttar sem þegar er nýtanlegur. Reikningsskil dótturfélaga eru innifalin í reikningsskilum samstæðunnar frá því að yfirráð nást og þar til þeim lýkur. Reikningsskilaaðferðum dótturfélaga hefur verið breytt þegar nauðsynlegt hefur verið að aðlaga þær að reikningsskilaaðferðum samstæðunnar.

(ii) Hlutdeildarfélag

Hlutdeildarfélag eru þau félög sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en ekki yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar félagið ræður yfir 20-50% atkvæðisréttar. Hlutdeildarfélag eru færð í ársreikning samstæðunnar með hlutdeildaraðferð.

Ársreikningur samstæðunnar inniheldur hlutdeild í hagnaði eða tapi og öðrum tekjum og gjöldum færðum á eigið fé hlutdeildarféлага samkvæmt hlutdeildaraðferð. Hlutdeildaraðferðinni er beitt frá því að veruleg áhrif nást og þar til þeim lýkur. Verði hlutdeild félagsins í tapi meiri en bókfært verð hlutdeildarfélagsins er bókfærða verðið fært í núll og færslu frekara taps er hætt nema félagið hafi gengist í ábyrgðir fyrir þessi félög eða fjármagnað þau. Ef hagnaður verður af rekstri hlutdeildarfélags á síðari tímabilum er ekki færð hlutdeild í hagnaði þeirra fyrr en hlutdeild í tapi sem ekki var fært hefur verið jöfnuð.

(iii) Viðskipti felld út úr samstæðureikningnum

Viðskipti milli félaga innan samstæðunnar, staða milli þeirra og óinnleystar tekjur og gjöld sem myndast hafa í viðskiptum milli félaganna eru felld út við gerð ársreiknings samstæðunnar. Óinnleystur hagnaður sem hefur myndast í viðskiptum við hlutdeildarfélag er felldur út í samræmi við hlutdeild samstæðunnar í félögunum. Óinnleyst tap er felld út með sama hætti og óinnleystur hagnaður, en aðeins að því marki að ekkert bendi til virðisrýrnunar fjárfestinganna.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

26. Mikilvægar reikningskilaaðferðir, frh.:**b) Erlendir gjaldmiðlar****(i) Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum**

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð í starfrækslugjaldmiðli á gengi viðskiptadags. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi á uppgjörsdegi. Aðrar eignir og skuldir, sem metnar eru á gangvirði í erlendri mynt, eru færðar á því gengi sem var í gildi þegar gangvirði þeirra var ákvarðað. Gengismunur sem þannig myndast er færður í rekstrarreikning.

c) Fjármálagerningar**(i) Fjármálagerningar aðrir en afleiðusamningar**

Til fjármálagerninga sem ekki eru afleiðusamningar teljast fjárfestingar í hlutabréfum, viðskiptakröfur, aðrar kröfur, handbært fé, lántökur, viðskiptaskuldir og aðrar skammtímaskuldir.

Fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar eru færðir á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Þegar fjármálagerningar eru ekki metnar á gangvirði gegnum rekstrarreikning, er allur beinn viðskiptakostnaður færður til hækkunar á virði þeirra við upphaflega skráningu í bókhald. Eftir upphaflega skráningu eru fjármálagerningar sem ekki eru afleiðusamningar færðir með þeim hætti sem greinir hér á eftir.

Fjármálagerningar eru færðir í ársreikning þegar félagið gerist aðili að samningsbundnum ákvæðum viðkomandi fjármálagerninga. Fjáreignir eru felldar út úr ársreikningi ef samningsbundinn réttur samstæðunnar að sjóðstreymi vegna fjáreignanna rennur út eða ef samstæðan yfirfærir fjáreignirnar til annars aðila án þess að halda eftir yfirráðum eða því sem næst allri þeirri áhættu og ávinningi sem í eignarhaldi á þeim felst. Bókhaldsskráning hefðbundinna kaupa og sölu á fjáreignum er gerð á viðskiptadegi, þ.e. á þeim degi sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina. Fjárskuldir eru felldar út úr ársreikningi ef skuldbindingar samstæðunnar sem skilgreindar eru í samningi eru greiddar, falla úr gildi, er vísað frá eða þeim er aflétt.

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettó fjárhæð færð í efnahagsreikning þegar lagalegur réttur er til staðar um jöfnun og fyrirhugað er að gera upp með jöfnun fjáreigna og fjárskulda.

Handbært fé samanstendur af sjóði og óbundnum bankainnstæðum.

Í skýringu 26(ii) er gerð grein fyrir reikningskilaaðferðum vegna fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning

Fjármálagerningur er flokkaður sem fjáreign eða fjárskuld á gangvirði gegnum rekstrarreikning sé hann veltufjáreign eða veltufjárskuld eða ef hann er tilgreindur sem fjármálagerningur á gangvirði gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu í bókhald. Fjármálagerningar eru tilgreindir á gangvirði gegnum rekstrarreikning ef ákvarðanir um kaup og sölu byggjast á gangvirði þeirra. Fjáreignir og fjárskuldir á gangvirði gegnum rekstrarreikning eru færðar á gangvirði í efnahagsreikning. Gangvirðisbreytingar eru færðar í rekstrarreikning. Beinn viðskiptakostnaður er færður í rekstrarreikning þegar hann fellur til.

Aðrir fjármálagerningar

Aðrir fjármálagerningar, sem ekki teljast afleiðusamningar, eru færðir á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við virka vexti, að fráreginni virðisrýrnun þegar við á.

(ii) Hlutfé**Almennt hlutfé**

Kostnaður við útgáfu hlutfjár er færður til lækkunar á eigin fé.

Endurkaup á hlutfé

Þegar hlutir sem flokkaðir eru sem eigið fé eru keyptir er fjárhæð kaupverðsins, að meðtöldum beinum kostnaði, færð til lækkunar á eigin fé.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

26. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

d) Rekstrarfjármunir

(i) Færsla og mat

Rekstrarfjármunir, aðrir en virkjanir og dreifikerfi, eru færðir til eignar á kostnaðarverði að frádregnum uppsöfnuðum afskriftum og virðisrýrnun.

Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við kaupin. Kostnaðarverð rekstrarfjármuna sem félagið byggir sjálft innifelur efniskostnað, launakostnað og annan kostnað sem fellur til við að koma eigninni í notkun, auk kostnaðar sem áætlað er að muni falla til við niðurrif eigna. Keyptur hugbúnaður sem er nauðsynlegur til að unnt sé að nýta vélbúnað er eignfærður sem hluti af þeim tækjabúnaði.

Þegar rekstrarfjármunir eru samsettir úr einingum með ólíkan nýtingartíma eru einingarnar aðgreindar og afskrifaðar miðað við nýtingartímann.

Hagnaður eða tap af sölu rekstrarfjármuna er munurinn á söluverðinu og bókfærðu verði eignarinnar og er fært í rekstrarreikning meðal annarra tekna. Þegar endurmetnir varanlegir rekstrarfjármunir eru seldir er endurmat þeirra meðal eigin fjár fært á óráðstafað eigið fé.

Vaxtagjöld af lánsfé sem nýtt er til fjármögnunar á kostnaðarverði mannvirkja í byggingu eru eignfærð á byggingartíma.

Virkjanir og dreifikerfi samstæðunnar eru færð á endurmetnu kostnaðarverði í efnahagsreikningnum sem er gangvirði þeirra á endurmatsdegi að frádregnum afskriftum og virðisrýrnun frá þeim tíma. Endurmat þessara eigna er framkvæmt með reglubundnum hætti. Allar hækkanir vegna þessa endurmats eru færðar á sérstakan endurmatsreikning meðal eigin fjár að teknu tilliti til tekjuskattsáhrifa. Afskriftir af endurmetnu kostnaðarverði eru færðar í rekstrarreikning. Við sölu, afskriftir eða niðurlagningu eignar er sá hluti endurmatsreikningsins sem tilheyrir viðkomandi eign færður á óráðstafað eigið fé.

(ii) Kostnaður sem fellur til síðar

Kostnaður við að endurnýja einstaka hluta rekstrarfjármuna er færður til eignar ef líklegt er talið að ávinningur sem felst í eigninni muni renna til samstæðunnar og hægt er að meta kostnaðinn á áreiðanlegan hátt. Allur annar kostnaður er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar til hans er stofnað.

(iii) Afskriftir

Afskriftir eru reiknaðar línulega miðað við áætlaðan nýtingartíma einstakra hluta varanlegra rekstrarfjármuna. Áætlaður nýtingartími greinist þannig:

Virkjanir	60 ár
Veitukerfi	20–33 ár
Aðrir rekstrarfjármunir	5–50 ár

Afskriftaaðferðir, nýtingartími og niðurlagsverð eru endurmetin á uppgjörssdegi.

e) Birgðir

Birgðir eru metnar á kostnaðarverði eða hreinu söluvirði, hvoru sem lægra reynist. Kostnaðarverð birgða byggir á fyrst inn - fyrst út reglunni og innifelur kostnað sem fellur til við að afla birgðanna og koma þeim á þann stað og í það ástand sem þær eru í á uppgjörssdegi. Hreint söluvirði er áætlað söluverð í venjulegum viðskiptum að frádregnum áætluðum kostnaði við að selja vöru.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

26. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

f) Virðisrýmun

(i) Fjáreignir

Á hverjum uppgjörssdegi er kannað hvort til staðar sé hlutlæg vísbending um virðisrýmun fjáreigna. Fjáreign telst hafa rýrnað í virði ef hlutlægar vísbendingar eru um að einn eða fleiri atburðir sem átt hafa sér stað benda til þess að vænt framtíðarsjóðstreymi af viðkomandi eign verði lægra en áður var talið.

Virðisrýmun fjáreigna sem færðar eru á afskrifuðu kostnaðarverði er mismunurinn á bókfærðu verði þeirra annars vegar og núvirtu væntu framtíðarsjóðstreymi miðað við upphaflega virka vexti hins vegar.

Einstakar mikilvægar fjáreignir eru prófaðar sérstaklega hver um sig með tilliti til virðisrýrnunar. Aðrar fjáreignir eru flokkaðar saman eftir lánsáhættueinkennum.

Virðisrýmun fjáreigna er færð í rekstrarreikning.

(ii) Aðrar eignir

Bókfært verð eigna, að undanskildum birgðum og skatteign, er yfirfarið á hverjum uppgjörssdegi til að meta hvort vísbendingar séu um virðisrýmun þeirra. Sé einhver slík vísbending til staðar er endurheimtanleg fjárhæð eignarinnar metin.

Virðisrýmun er gjaldfærð þegar bókfært verð eignar eða fjárskapandi einingar er hærra en endurheimtanleg fjárhæð hennar. Fjárskapandi eining er minnsti aðgreinanlegi hópur eigna sem myndar sjóðstreymi sem er að mestu leyti óháð öðrum eignum eða hópum eigna. Virðisrýmun er gjaldfærð í rekstrarreikningi en síðan til hlutfallslegrar lækkunar á bókfærðu verði annarra eigna sem tilheyra einingunni. Virðisrýmun endurmats eigna er færð á eigið fé til lækkunar á endurmatsreikningi að því marki sem nemur endurmati vegna þeirrar eignar. Virðisrýmun umfram það er gjaldfærð í rekstrarreikningi

Endurheimtanleg fjárhæð eignar er hreint gangvirði hennar eða nýtingarvirði, hvort sem hærra reynist. Nýtingarvirði er metið miðað við áætlað framtíðarsjóðstreymi, sem er núvirt með vöxtum fyrir skatta, sem endurspeгла mat markaðarins á tímavirði peninga hverju sinni og þeirri áhættu sem fylgir eigninni.

Virðisrýmun viðskiptavildar er ekki bakfærð. Virðisrýmun fyrri tímabila vegna annarra eigna er metin á hverjum uppgjörssdegi til að kanna hvort vísbendingar séu um að rýrnunin hafi minnkað eða horfið. Virðisrýmun er bakfærð ef breyting hefur orðið á mati sem notað var við útreikning á endurheimtanlegri fjárhæð. Virðisrýmun er einungis bakfærð að því marki að bókfært verð eignar sé ekki umfram það sem verið hefði ef engin virðisrýmun hefði verið færð.

g) Hlunnindi starfsmanna

(i) Iðgjaldatengd lífeyriskerfi

Kostnaður vegna framlaga í iðgjaldatengd lífeyriskerfi er gjaldfærður í rekstrarreikningi þegar hann fellur til.

h) Skuldbindingar

Skuldbinding er færð í efnahagsreikninginn þegar samstæðunni ber lagalega skyldu eða hefur tekið á sig skuldbindingu vegna fyrri atburðar og líklegt er að kostnaður lendi á því við að gera upp skuldbindinguna. Skuldbindingin er metin út frá væntu framtíðarfjárfleði, sem er núvirt með vöxtum sem endurspeгла markaðsvexti og þá áhættu sem fylgir skuldbindingunni.

Niðurrifskostnaður

Félagið hefur áætlað kostnað við niðurrif núverandi línustæða. Áætlunin byggist á mati sérfræðinga. Niðurrifskostnaðurinn hefur verið núvirtur miðað við áætlaðan líftíma háspennulína félagsins og er núvirt fjárhæð færð annars vegar til hækkunar á viðkomandi eign og hins vegar sem skuldbinding í efnahagsreikningi. Breyting skuldbindingar vegna núvirðingar og verðtryggingar eru færð meðal fjármagnsgjalda í rekstrarreikningi.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

26. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:

i) Tekjur

Tekjur af sölu og dreifingu á raforku og heitu vatni eru færðar í rekstrarreikning samkvæmt mældri afhendingu til kaupenda á tímabilinu. Aðrar tekjur eru færðar þegar til þeirra er unnið eða við afhendingu vöru eða þjónustu.

Tekjumörk

Gjaldskrá fyrir dreifingu raforku er háð tekjumörkum sem gefin er út af Orkustofnun í samræmi við ákvæði raforkulaga nr. 65 frá 2003. Tekjumörkin byggja á rauntölum fyrri ára úr rekstri dreifiveitu, afskrift fastafjármuna, rauntöpum í dreifikerfi og arðsemi á bundið fé í dreifiveitu. Arðsemi dreifiveitu af dreifingu raforku skal vera sem næst vegnum fjármagnskostnaði, að teknu tilliti til skatta og að frátöldum verðlagsbreytingum. Arðsemi til grundvallar tekjumörkum skal vera jöfn hlutfalli milli annars vegar hagnaðar fyrir fjármunatekjur og fjármagnsgjöld en að frádrægnum sköttum (EBIT að frádrægnum sköttum) og hins vegar bókfærðs virðis fastafjármuna sem nauðsynlegir eru til reksturs dreifiveitunnar auk 20% af tekjumörkum síðasta árs til að mæta kostnaði af veltufjármunum. Við ákvörðun tekjumarka er ekki litið til raunverulegra fjármagnsliða. Gjaldskrá er ákveðin miðað við tekjumörk og áætlanir um raforkusölu á dreifiveitusvæðum félagsins, annars vegar fyrir þéttbýli og hins vegar fyrir dreifibýli.

j) Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld

Fjármunatekjur samanstanda af vaxtatekjum af fjárfestingum, arðstekjum, breytingum á gangvirði fjáreigna þar sem gangvirðisbreyting er færð í rekstrarreikning, gengishagnaði af erlendum gjaldmiðlum. Vaxtatekjur eru færðar eftir því sem þær falla til miðað við virka vexti. Arðstekjur eru færðar í rekstrarreikning á þeim degi sem arðsúthlutun er samþykkt.

Fjármagnsgjöld samanstanda af vaxtakostnaði af lántökum, bakfærslu núvirðingar skuldbindinga, gengistapi af erlendum gjaldmiðlum, tapi af afleiðusamningum og virðisrýrnun fjáreigna. Lántökukostnaður er færður í rekstrarreikning miðað við virka vexti.

Hagnaður eða tap vegna gengisbreytinga erlendra gjaldmiðla er fært nettó.

k) Tekjuskattur

Tekjuskattur á afkomu tímabilsins samanstendur af greiðslu og frestuðum tekjuskatti. Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning nema þegar hann tengist liðum sem eru færðir beint á eigið fé eða liðum færðum meðal annarra tekna og gjalda færðra á eigið fé.

Tekjuskattur til greiðslu er tekjuskattur sem áætlað er að komi til greiðslu á næsta ári vegna skattskylds hagnaðar ársins, miðað við gildandi skatthlutfall á uppgjörsteggi, auk leiðréttinga á tekjuskatti til greiðslu vegna fyrri ára.

Frestaður tekjuskattur er færður vegna tímabundinna mismuna á bókfærðu verði eigna og skulda í ársreikningnum annars vegar og skattverði þeirra hins vegar. Útreikningur á frestuðum skatti byggir á því skatthlutfalli sem vænst er að verði í gildi þegar tímabundnir mismunir koma til með að snúast við, miðað við gildandi lög á uppgjörsteggi.

Skatteign er einungis færð að því marki sem líklegt er talið að skattskyldur hagnaður verði til ráðstöfunar í framtíðinni sem unnt verður að nýta eignina á móti. Skatteign er metin á hverjum uppgjörsteggi og lækkuð að því marki sem talið er líklegt að hún nýtist ekki.

l) Hagnaður á hlut

Í ársreikningnum er sýndur grunnhagnaður á hlut og þynntur hagnaður á hlut fyrir almenna hluti í félaginu. Grunnhagnaður á hlut er reiknaður sem hlutfall afkomu, sem ráðstafað er til almennra hluthafa í félaginu, og vegins meðalfjölda útistandandi almennra hluta á árinu. Þynntur hagnaður á hlut er jafn grunnhagnaði þar sem fyrirtækið hefur ekki gert kaupréttarsamninga eða gefið út breytanleg skuldabréf.

Fjárhæðir eru í þúsundum króna.

26. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir, frh.:**m) Starfsþáttayfirlit**

Rekstrarstarfsþáttur er hluti samstæðunnar sem fæst við viðskipti og er fær um að afla tekna og stofna til gjalda, að meðtöldum tekjum og gjöldum vegna viðskipta við aðra hluta samstæðunnar. Afkoma allra starfsþátta samstæðunnar er reglulega yfirfarin af forstjóra til að ákvarða hvernig eignum hennar er skipt á starfsþætti og til að meta frammistöðu þeirra.

Viðskipti milli starfsþátta eru verðlögð eins og um óskylda aðila væri að ræða.

Rekstrarafkoma starfsþátta, eignir og skuldir þeirra samanstanda af liðum sem tengja má beint við hvern starfsþátt, auk þeirra liða sem hægt er að skipta skynsamlega niður á starfsþætti. Liðir sem ekki eru flokkaðir með einstökum starfsþáttum eru aðallega fjárfestingar og tengdar tekjur, lántökur og tengdur kostnaður, sameiginlegar eignir og tengdur kostnaður, auk frestaðs tekjuskatts.

Fjárfestingar starfsþátta eru kaup á rekstrarfjármunum.

p) Nýir reikningsskilastaðlar og túlkanir á þeim sem hafa ekki verið innleiddir

Samstæðan hefur tekið upp alla alþjóðlega reikningsskilastaðla, breytingar á þeim og túlkanir sem Evrópusambandið hefur staðfest og tekið hafa gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast 1. janúar 2013 og eiga við um starfsemi hennar. Samstæðan hefur ekki tekið upp staðla, breytingar á stöðlum eða túlkanir sem taka gildi fyrir reikningsskilatímabil sem hefjast eftir 1. janúar 2013, en heimilt er að taka upp fyrr. Áhrif þess á reikningsskil samstæðunnar hafa ekki verið metin að fullu en talið er að þau séu óveruleg.

YFIRLÝSING UM STJÓRNARHÆTTI

Inngangur

Samkvæmt lögum nr. 65 frá 2003, raforkulögum, hefur Rarik ohf. heimild til þess að annast raforkudreifingu á tilteknum landsvæðum með sérstökum skilyrðum. Dreifiveitusvæðið nær til meginhluta landsins utan Höfuðborgarsvæðisins, Vestfjarða og Reykjaness.

Auk þess rekur Rarik fimm hitaveitur, jarðvarmaveitur í Búðardal, Blönduósi og Siglufirði og fjarvarmaveitur á Seyðisfirði og Höfn í Hornafirði. Framleiðsla og sala rafmagns er í höndum dótturfélagsins Orkusölunnar ehf. Þróun og uppbygging orkukerfa er hjá öðru dótturfélagi, Rarik orkuþróun ehf og þriðja dótturfélagið Ljós- og gagnaleiðari ehf. hefur umsjón með ljósleiðurum sem lagðir hafa verið með jarðstrengjum. Öll þessi dótturfélög eru alfarið í eigu Rarik.

Stjórnarhættir

Stjórn Rarik leitast við að viðhalda góðum stjórnarháttum og fylgja „Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtök atvinnulífsins gáfu út í mars 2012. Stjórn setur sér starfsreglur, þar sem valdssvið hennar er skilgreint og verksvið gagnvart forstjóra. Núgildandi starfsreglur stjórnar voru staðfestar af stjórn þann 23. júní 2011 eftir að þær höfðu verið kynntar fulltrúa hlutahafans. Starfsreglur stjórnar eru aðgengilegar á heimasíðu Rarik.

Áhættustýring

Innra eftirlit Rarik felur í sér skilgreiningu á rekstri, stjórnun og hlutverki fyrirtækisins, markmiðasetningu, upplýsingasöfnun og yfirferð þeirra upplýsinga sem verða til í kerfum fyrirtækisins um starfsemi þess, verklag og árangur samkvæmt settum markmiðum. Brugðist er við frávikum og fengin reynsla er nýtt í þróun og endurskilgreiningu starfseminnar.

Afkomumarkmið RARIK eru sett af stjórn fyrirtækisins. Mánaðarlega fer stjórn yfir rekstraryfirlit og stöðu í fjárfestingum, þar sem frávik frá áætlunum eru yfirfarin og skýrð. Í handbók fyrirtækisins, sem er aðgengileg á innri vef þess, eru margvíslegar verklagsreglur til að tryggja gott eftirlit með rekstrarkostnaði. Sömuleiðis eru umfangsmiklar verklagsreglur um tekjuskráningu, m.a. með ferilskráningu mæla og afstemmingu sölukerfis og bókhalds. Þá eru ýmsar verklagsreglur þar sem kveðið er á um hvernig þeir, sem eru fjárhagslega ábyrgir fyrir þeim verkum sem unnið er að á hverjum tíma, sinni reglubundinni skráningu og eftirliti með kostnaði verkanna og beri ábyrgð á skilum þeirra til uppgjors. Í skýringu nr. 23 í ársreikningi er jafnframt gerð grein fyrir áhættustýringu Rarik.“

Stjórnskipulag

Stjórnskipulag Rarik samanstendur af stjórn móðurfélags, stjórnnum þriggja dótturfélaga og framkvæmdaráði móðurfélagsins. Starfsemi Rarik er skipt í fjögur svið auk skrifstofu forstjóra en þau eru Fjármálasvið, Framkvæmdasvið, Rekstrarsvið og Tækni-svið. Þá hefur stjórn kosið Endurskoðunar-nefnd en fer sjálf með hlutverk Starfskjaranefndar.

Stjórn

Stjórn Rarik sinnir stefnumótun, eftirliti og töku meiriháttar ákvarðana í rekstri félagsins í samræmi við lagareglur sem gilda um stjórn félagsins. Stjórnin staðfestir rekstrar- og fjárfestingaáætlanir, fer með málefni félagsins og annast um að stjórnskipulag rekstrar þess og starfsemi sé jafnan í réttu og góðu horfi.

Í stjórn Rarik eru fimm eftirtaldir aðalmenn, allir kosnir á aðalfundi:

Árni Steinar Jóhannsson, Hafnarbraut 4 Fjarðabyggð, formaður stjórnar, fyrst kosinn í stjórn Rarik ohf. árið 2008,
Ingibjörg Sigmundsdóttir, Heiðmörk 31 Hveragerði, varaformaður stjórnar, fyrst kosin í stjórn Rarik ohf. árið 2006,
Huld Aðalbjarnardóttir, Víðisholti 1 Norðurþingi, ritari stjórnar, fyrst kosin í stjórn Rarik ohf. árið 2009,
Hilmar Gunnlaugsson, Hamrahlíð 4 Egilsstöðum, meðstjórnandi, fyrst kosinn í stjórn Rarik ohf. árið 2006,
Valdimar Guðmannsson, Hlíðarbraut 1 Blönduósi, meðstjórnandi, fyrst kosinn í stjórn Rarik ohf. árið 2008.

Stjórn Rarik ohf. hélt 14 fundi á árinu 2013.

Yfirlýsing um stjórnarhætti, frh.:**Framkvæmdaráð og dótturfélög**

Tryggvi Þór Haraldsson er forstjóri Rarik, situr í framkvæmdaráði Rarik og er formaður stjórnar þriggja dótturfélaga Rarik: Orkusólunnar ehf., Rarik orkuþróunar ehf. og Ljós- og gagnaleiðara ehf.

Ólafur Hilmar Sverrisson er framkvæmdastjóri Fjármálasviðs, situr í framkvæmdaráði Rarik og á sæti í stjórn dótturfélagsins Rarik orkuþróun.

Ómar Imslund er framkvæmdastjóri Framkvæmdasviðs og situr í framkvæmdaráði Rarik.

Pétur Einir Þórðarson er framkvæmdastjóri Tæknisviðs og situr í framkvæmdaráði Rarik.

Örlygur Jónasson er framkvæmdastjóri Rekstrarsviðs og situr í framkvæmdaráði Rarik.

Magnús Kristjánsson er framkvæmdastjóri Orkusólunnar, sem er dótturfélag Rarik.

Steinar Friðgeirsson er framkvæmdastjóri Rarik orkuþróunar, sem er dótturfélag Rarik.

Endurskoðunarnefnd

Endurskoðunarnefnd Rarik var kosin þann 30. maí 2013 og í henni sitja:

Sigurður Þórðarson, endurskoðandi, formaður,

Ingibjörg Sigmundsdóttir, varaformaður stjórnar Rarik

Elín R. Lindal, framkvæmdastjóri

Endurskoðunarnefnd Rarik hefur sett sér starfsreglur sem samþykktar eru af stjórn Rarik. Nefndin starfar í samræmi við ákvæði laga um ársreikninga, lög nr. 3/2006. Nefndin hélt 6 fundi á árinu 2013.

Endurskoðunarnefnd skal leggja tillögur sínar fyrir stjórn Rarik. Hún sendir fundargerðir sínar til stjórnar Rarik og skilar skýrslu um störf sín einu sinni á ári.

Starfskjaranefnd

Stjórn Rarik fer með hlutverk starfskjaranefndar. Starfskjarastefna er kynnt á aðalfundum félagsins.

SKAMMSTAFANIR OG SKÝRINGAR			
kV	= kílóvolt	ISK	= icelandic crowns
kW	= kílówatt	mkr	= million icelandic crowns
MW	= megawatt = 1.000 kW	h	= hour
kVA	= kílóvoltamper	RARIK	= Iceland State Electricity
MVA	= megavoltamper = 1.000 kVA	RED	= RARIK Energy Development (RARIK subsidiary)
kWh	= kílówattstund	Orkusalan	= Energy sales and production (RARIK subsidiary)
MWh	= megawattstund = 1.000 kWh	hf	= Ltd, PLC
GWh	= gígawattstund = 1.000 MWh	ehf	= Ltd
TWh	= terawattstund = 1.000 GWh	ohf	= PLC
mkr	= milljón krónur = 1.000.000 krónur		
h	= klukkustund		



THE COMPANY

RARIK (Iceland State Electricity) was founded in April 1946 and started operations in January 1947. Its function and main responsibility through the years has been the electrification of most parts of Iceland, particularly the rural areas. The main tasks being to procure, distribute and sell electricity in its operating area and thus provide and create added value to its customers.

By devoting its energy to building an electric power transmission and distribution system for the country's rural as well as urban areas, RARIK has played an important role in the development of individual regions in the country.

Electrical and industrial development went hand in hand in Iceland. RARIK played the principal role in the electrification of Iceland's rural areas and now provides electricity via the grid system to around 60 population centres around Iceland. Its distribution network covers around 80-90% of the country's inhabited areas and serves approximately 16% of the population. The length of the high voltage distribution network is ca 8,700 km and although originally all high voltage distribution was via overhead power lines, by end of 2013 over 50% of the lines had been replaced with underground cables.

Following the passage of a new Icelandic Electricity Act in 2003 a number of significant changes took place in the field of energy production, transportation, distribution and sales. In accordance with the new act an independent company, Landsnet hf, began operation on the 1st of January 2005. This company was created to organize the transmission of electric power between different parts of Iceland and to its largest population centres. RARIK owns a 22.5% share in Landsnet hf.

The new act also meant that consumers were able to choose an electricity supplier, and thereby competition was initiated in the field of electricity sales in Iceland.

In accordance with the new act, RARIK was incorporated in July 2006, and this limited company took over all activities of the State Electric Power Works as of the 1st of August 2006 – just 60 years after Parliament adopted the act on the Establishment of the State Electric Power Works. RARIK's operations were divided at the beginning of the year 2007 into its concessioned activities, which are operated by the parent company RARIK ohf, and its competitive business activities, which were transferred to a subsidiary Orkusalan ehf.

The subsidiary, Orkusalan ehf, produces, buys and sells electricity to homes, businesses and institutions throughout the country and is 100% owned by RARIK.

In 2008 a new subsidiary was established, RARIK Energy Development Ltd (RED), also 100% owned by RARIK. The main task of this subsidiary is energy research and development, both domestic and abroad.

In addition, RARIK owns and operates five hotwater supply utilities, namely three geothermal hotwater ones and two district heating ones. The number of employees of RARIK and subsidiaries at the end of 2013 was 196.



FINANCES

2013 was a good operating year for RARIK. Income rose by over 3% from the previous year, while operating expenses increased by approximately 8%, mainly due to increased depreciation. Financial items were much more favourable than anticipated. The overall profits for the year, therefore, were rather higher than those predicted.

Operations 2013

Operating profits for 2013 (EBIT) amounted to ISK 2,685 million, which is approximately 23% of turnover. Operating profits before depreciation, financial items and taxes (EBITDA) were approximately 36% of turnover, or ISK 4,300 million. The price list for distribution in rural areas was raised by 8% at the beginning of the year, while urban tariffs remained the same. Despite this increase, RARIK is not fully utilising its authorised income potential under the provisions of the Electricity Act in rural areas, and therefore, special increases in rural tariffs will be required in the next few years. Income authorisations in urban areas, however, are fully utilised due to income from connection fees. The tariff for RARIK's district heating did not change during the year. Orkusalan increased its price schedule by 3.3% on 1st of July in accordance with Landsvirkjun's increase of the wholesale price to Orkusalan.

Operating revenues amounted to ISK 11,793 million, an increase of just over 3% from the previous year. Operating expenses amounted to ISK 9,108 million, which is an increase of 8% from 2012. Financial expenses in excess of financial income amounted to ISK 867 million, just over 5% of the interest bearing debt at the beginning of the year. Operating results, excluding associated companies and taxes, were positive to the tune of ISK 1,817 million, compared to ISK 1,702 million in 2012. The financial impact of the associated company Landsnet hf. was positive to the amount of ISK 491 million. The year's profit after income tax is ISK 1,947 million. When looking at the operating results for the complete years in which the company RARIK ohf. has operated, the combined profits, at each year's price levels, are just under ISK 300 million.

Balance Sheet

RARIK's total assets according to the balance sheet are ISK 46,787 million. Liabilities at year-end amounted to ISK 19,643 million. As a result, RARIK's equity is ISK 27,144 million and its equity ratio 58%. RARIK's equity ratio is now getting close to what it was when the company was founded in 2006. Investment during 2013 amounted to ISK 3,776 million, while total investment during 2012 amounted to ISK 3,235 million. Most investment was due to renewals in the distribution system, new connections or expansions for customers and hot water utilities in Skagaströnd. Combined investments in distribution systems during the year amounted to ISK 3,356 million. Investments in power plants amounted to ISK 327 million during the year.

Financing

A bond class for a term of 20 years, amounting to ISK 1,000 million and listed on the Iceland Stock Exchange, was issued in 2013. There was considerable surplus demand, with offers received amounting to ISK 4,340 million, approximately four times the planned amount. It was decided to accept offers for ISK 1,000 million nominal value at the required rate of return of 3.09%. The proportion of foreign debt at year-end was approximately 16% of the company's interest bearing debts, and if no new foreign loans are taken, they will be fully paid up in 2018. Instalments during 2014–2017 amount to approximately ISK 10,000 million, and it is clear that a large portion requires long-term refinancing. The bulk of these instalments will be in the years 2015 and 2016. It has not been decided whether foreign parties will be approached regarding some of this refinancing or whether it shall be solely domestic.

KEY FIGURES FROM OPERATIONS			
	ISK	2012	2013
Operating revenues	mkr	11.412	11.793
Operating expenses	mkr	8.428	9.108
Operating profits	mkr	2.984	2.684
Financial income (fin.expenses)	mkr	-1.282	-867
Impact of associated company	mkr	180	491
Profits before taxes	mkr	1.882	2.309
Income tax	mkr	-341	-362
Profits	mkr	1.541	1.947
Total assets	mkr	44.569	46.787
Equity	mkr	25.507	27.144
Liabilities	mkr	19.062	19.643
Cash from operating activities	mkr	3.257	3.541
Interest expenses paid	mkr	630	657
EBITDA	mkr	4.351	4.300
Interest coverage		6,91	6,54
Equity ratio		57,20%	58,00%
Population of distribution area		50.606	50.865
Customers , meters (electricity)		41.349	41.375
Distribution of electricity	GWh	1.085	1.110
- per capita,	kWh	21.440	21.820
High Tension systems	km	8.523	8.678

Prospects for 2014

Prospects for RARIK's operation in 2014 are good. Profits from the operation of the company are expected to be similar to profits in 2013. Estimates for 2014 assume that the demand for primary energy sales and distribution will increase slightly, which is consistent with the trend in recent years. A heating utility in Skagaströnd, completed in 2013, is a new addition to the operation of heating utilities.



Útgefandi/published by

RARIK ehf

Dverghöfða 2 – 110 Reykjavík

Sími/Tel. 528 9000 – Fax 528 9009

rarik@rarik.is – www.rarik.is

Ábm.: Tryggvi Þór Haraldsson forstjóri

Efnisöflun: Rósant Guðmundsson almannatengsl

Umsjón og hönnun: Athygli ehf.

Prentun: GuðjónÓ – vistvæn prentsmiðja

Ljósmyndir: Rósant Guðmundsson, Emil Þór Sigurðsson, Árni Þórður Jónsson og ýmsir starfsmenn RARIK.



RARIK ehf • sími 528 9000 • rarik@rarik.is • www.rarik.is